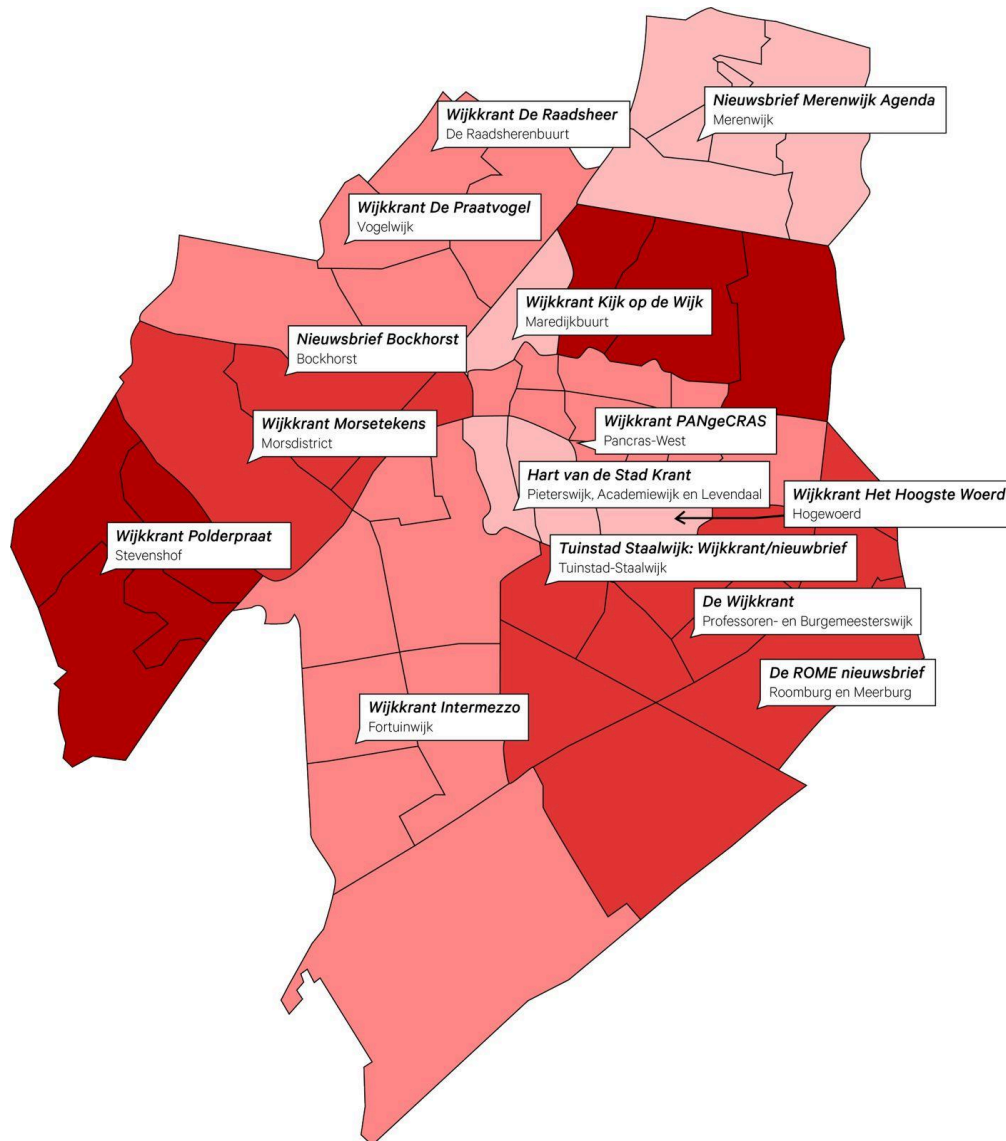

Wijknieuws gebracht, samenwerking gezocht

Een onderzoek naar de staat van de hyperlokale journalistiek in Leiden

Door: Justus Visser, Nina Sloots, Amy Althof, Kaylee de Jong,
Annelies Ruijs, Verine van den Heuvel en Julie Koopmans
Pre-master Journalistiek en Nieuwe Media
Begeleider: Prof.dr. J.C. de Jong
30 juni 2025

Universiteit
Leiden

Voorwoord

Voor u ligt het gezamenlijke adviesrapport over de staat van de hyperlokale journalistiek in de stad Leiden. Dit rapport is het resultaat van een onderzoekstraject dat wij, een groep van zeven studenten van de pre-master Journalistiek en Nieuwe Media aan de Universiteit Leiden, vanaf februari 2025 tot en met juni 2025 hebben uitgevoerd.

Het onderzoek vond plaats in het kader van de pre-master scriptie. In verschillende subgroepen onderzochten wij de rol en het functioneren van wijkkranten en nieuwsbrieven in de vier stadsdelen in Leiden: Leiden Midden, Leiden Noord, Leiden West en Leiden Zuid. Door middel van interviews en een quickscan brachten we de functies, kansen en bedreigingen van deze media in kaart. De inzichten uit onze deelonderzoeken zijn gebundeld in dit adviesrapport, waarin wij aanbevelingen doen ter versterking van de hyperlokale journalistiek in Leiden.

Wij willen graag van deze gelegenheid gebruikmaken om een aantal mensen hartelijk te bedanken. In het bijzonder spreken wij onze dank uit aan wethouder Abdelhaq Jermoumi voor zijn medewerking aan dit onderzoekstraject en het goede gesprek dat we met hem hebben mogen voeren. Ook danken wij Cora van der Elst, Josine Spits, Hanz Zwart, André Vanhaelen en de wijkregisseurs van de Gemeente Leiden voor de waardevolle gesprekken, inzichten en bereidheid om met ons mee te denken. Daarnaast bedanken wij de makers van de wijkkranten en nieuwsbrieven die wij hebben onderzocht, voor hun tijd, openheid en de interessante interviews. Hun ervaringen en verhalen vormden een onmisbare bron van informatie voor ons onderzoek.

Onze dank gaat ook uit naar onze begeleider, prof. dr. Jaap de Jong, voor zijn begeleiding, kritische blik en aanmoediging tijdens dit project.

Wij hopen dat dit rapport bijdraagt aan een beter begrip van het belang en de toekomst van hyperlokale journalistiek, en dat onze aanbevelingen van waarde zullen zijn voor het beleid en de praktijk in Leiden.

Universiteit Leiden
Juni 2025

Amy Althof
Nina Sloots
Julie Koopmans
Annelies Ruijs
Kaylee de Jong
Justus Visser
Verine van den Heuvel

Samenvatting

Academici, beleidsmakers en journalistieke organisaties maken zich het afgelopen decennium in toenemende mate zorgen over de staat van de lokale journalistiek. De opkomst van het internet heeft het medialandschap fundamenteel veranderd. De druk op traditionele journalistiek leidt tot de noodzaak voor schaalvergroting, en minder aandacht voor het nieuws op een lokaal niveau. Uit een eerdere studie op initiatief van de Gemeente Leiden naar het Leidse medialandschap bleek er een redelijk aantal grotere en kleinere media te zijn die hun journalistieke functies van (kritisch) informeren en het verbinden van het publiek met inzet vervulden.

De aanleiding voor dit onderzoek is het beperkte wetenschappelijk onderzoek naar dit niveau van nieuwsvoorziening en gebrek aan actuele informatie over deze wijkkranten en informatiebronnen in Leiden. Dit onderzoek biedt daarom nieuw inzicht in de functies en betekenis van deze vorm van journalistiek, door de onderstaande vraag te beantwoorden:

Wat is de huidige journalistieke staat van de hyperlokale wijkmedia in Leiden?

Om de bovenste onderzoeksvraag te beantwoorden, is er een aantal deelvragen opgesteld:

- Wat zijn de journalistieke functies die de wijkmedia vervullen?
- Wat zijn de bedreigingen van de wijkmedia?
- Wat zijn de kansen van de wijkmedia?

Na een literatuurstudie die theoretisch inzicht biedt in hyperlokale journalistiek, is onderzoek uitgevoerd middels een kwalitatieve methode met daarin kwantitatieve elementen verwerkt. Een quickscan geeft inzicht in de ruim 30 wijkmedia titels bestaande uit papieren uitgaven en digitale nieuwsbrieven. Hierbij is een beeld gevormd van de inhoud van de hyperlokale media, een korte typering en informatie over de redacties.

Semi-gestructureerde interviews zijn afgenomen bij verschillende professionals bij de Gemeente Leiden en sleutelpersonen bij 16 hyperlokale media. Uit deze interviews zijn antwoorden gekomen op de drie deelvragen. Uit het onderzoek blijkt dat de hyperlokale media stevig geworteld zijn in hun wijk en een gewaardeerde rol vervullen bij het informeren en verbinden van bewoners. Hun positie binnen het lokale medialandschap is waardevol, maar tegelijk kwetsbaar door structurele knelpunten zoals het tekort aan vrijwilligers en beperkte middelen. Om hun relevantie en bestaansrecht op de lange termijn te waarborgen, is het aan te bevelen om ook het perspectief van lezers en niet-lezers nader te onderzoeken. Inzicht in hun wensen en verwachtingen kan bijdragen aan het versterken van deze hyperlokale media en hun rol in de wijkgemeenschap.

Aan de hand van dit onderzoek, zijn een viertal aanbevelingen geformuleerd:

- Realiseer structurele financiële ondersteuning;
- Verbeter het contact tussen wijkregisseurs en wijkmedia;
- Vergroot de diversiteit en betrokkenheid in wijkmedia;
- Ontwikkel wijkmedia tot volwaardige hybride platforms.

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Samenvatting	2
1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Onderzoeksvraag	6
1.3 Methode	6
1.4 Afbakening	6
1.5 Leeswijzer	7
2. Belangrijkste resultaten	8
2.1 Resultaten QuickScan	8
2.2 Resultaten interviews	12
3. Aanbevelingen	17
3.1 Structurele financiële ondersteuning	17
3.2 Verbeter het contact tussen wijkregisseurs en wijkmedia	17
3.3 Vergroot de diversiteit en betrokkenheid in wijkmedia	17
3.4 Ontwikkel wijkmedia tot volwaardige hybride platforms	18
Literatuurlijst	21
Bijlage 1: Quickscan: de methode	22
Bijlage 2: Lijst van geïnterviewden	71

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Communicatiewetenschapper W. Lance Bennett stelt in zijn boek *Mediated Politics* (2000) dat een democratie vereist dat burgers een mening vormen over alle belangrijke vraagstukken, ook over minder spannende kwesties. Volgens Bennett is het de taak van de journalistiek om burgers in staat te stellen zich te informeren onafhankelijk van de overheid.

Echter, academici, beleidsmakers en journalistieke organisaties maken zich het afgelopen decennium in toenemende mate zorgen over de staat van de lokale journalistiek. Uit diverse studies blijkt dat veel nieuwsorganisaties kampen met financiële problemen, moeite hebben met het produceren van kwaliteitsjournalistiek en er niet in slagen om een breed en divers publiek te bereiken (De Haan, 2024).

De opkomst van het internet heeft het medialandschap fundamenteel veranderd. Burgers consumeren steeds vaker nieuws via digitale kanalen, wat geleid heeft tot een forse daling in de oplages van papieren kranten. Deze digitalisering heeft niet alleen het mediagebruik van het publiek veranderd, maar ook adverteerders doen besluiten hun budget elders in te zetten. Door het grote aanbod aan gratis online nieuws ervaren veel mensen bovendien weinig noodzaak om te betalen voor journalistieke producties. Dit heeft geleid tot teruglopende inkomsten bij redacties, wat een directe impact heeft op de journalistieke kwaliteit. Redacties beschikken over minder middelen en tijd om diepgravende en kwalitatief hoogwaardige producties te maken (Harte, Howells & Williams, 2019, pp. 43–45).

Daarnaast richten veel nieuwsorganisaties zich in toenemende mate op nationaal en internationaal nieuws, waardoor lokale berichtgeving vaak wordt gemarginaliseerd. Lokale journalistiek krijgt hierdoor minder aandacht en wordt geregeld als oppervlakkig beoordeeld. Tegelijkertijd hebben veel lokale mediaorganisaties moeite om het hoofd boven water te houden vanwege de afname in advertentie-inkomsten (Nielsen, 2015, pp. 5–7).

Uit een eerdere studie op initiatief van de Gemeente Leiden naar het Leidse medialandschap bleek er best een redelijk aantal grotere en kleinere media te zijn die hun journalistieke functies van (kritisch) informeren en het verbinden van het publiek met inzet vervulden. Echter, met name de waakhond functie van het diepgravende en tijdroevende onderzoeksjournalistiek baarde zorgen in Kennisstad Leiden (De Jong & Koetsenruijter, 2019). De Gemeente Leiden heeft toen een Leids Mediafonds ingericht met een onafhankelijk bestuur om dergelijke onderzoeksjournalistieke projecten en daarmee een kwaliteitsimpuls voor de Leidse journalistiek mogelijk te maken. Uit evaluatie van het Fonds bleek dat dat doel ook bereikt werd (en wordt) (De Jong en Koetsenruijter (2020).

Dit onderzoek richt zich op de staat van hyperlokale journalistiek in de stad Leiden. Eerder is de lokale journalistiek in Leiden onderwerp van onderzoek geweest van de leerstoelgroep Journalistiek en Nieuwe Media (De Jong en Koetsenruijter, 2020). In 2023 verscheen zelfs een hele krant getiteld, *Gazet van Leiden*, onder redactie van De Jong, waarin het lokale medialandschap in talrijke onderzoeksverhalen, analyses en columns en observaties onderwerp van studie is geweest. Het onderhavige onderzoek richt zich op een niveau van nieuwsvoorziening dat zich op hyperlokaal niveau bevindt: de hyperlokale journalistiek van wijkkranten en buurtnieuwsbrieven, die vaak een waardevolle rol speelt in het dagelijks leven van de inwoners. Waar lokale media vaak professionele

redacties hebben die (ook) regionaal nieuws brengen, wordt hyperlokale journalistiek veelal geproduceerd door vrijwilligers en kleine redactieteams

De aanleiding voor dit onderzoek is het beperkte wetenschappelijk onderzoek naar dit niveau van nieuwsvoorziening en gebrek aan actuele informatie over deze wijkkranten en informatiebronnen in Leiden. Dit onderzoek biedt daarom nieuw inzicht in de functies en betekenis van deze vorm van journalistiek.

Dit adviesrapport is een samenstelling van zeven onderzoeken van studenten aan de Universiteit Leiden, waarbij ieder zich heeft gericht op een specifiek stadsdeel van Leiden. Deze gebiedsgerichte opzet maakt het mogelijk om de staat van hyperlokale media in verschillende delen van de stad te vergelijken en te analyseren in hun lokale context.

1.2 Onderzoeksvraag

Wat is de huidige journalistieke staat van de hyperlokale wijkmedia in Leiden?

Deze onderzoeksvraag helpt bij het inzicht krijgen in het functioneren van deze media en wat de makers voor journalistieke principes hanteren. Daarnaast laat de vraag zien of zij zich houden aan normen en waarden die zijn opgesteld binnen de journalistiek. Ook kan het onderzoek helpen bij het identificeren van sterke en zwakke punten en geeft het informatie over eventuele kansen en bedreigingen. Uiteindelijk leidt het beantwoorden van de onderzoeksvraag ook tot praktische aanbevelingen die de wijkmedia en de gemeente zouden kunnen toepassen om zo hun media te versterken.

Om de bovenstaande onderzoeksvraag te beantwoorden is er een aantal deelvragen opgesteld:

- Wat zijn de journalistieke functies die de wijkmedia vervullen?
- Wat zijn de bedreigingen van de wijkmedia?
- Wat zijn de kansen van de wijkmedia?

1.3 Methode

In een beknopt literatuurstudie zijn verschillende studies over hyperlokale journalistiek geanalyseerd om trends en bedreigingen en kansen van hyperlokale media elders in de wereld op te sporen.

In dit onderzoek zijn zowel kwalitatieve als kwantitatieve methoden ingezet. Ten eerste is er een QuickScan uitgevoerd om zo het hyperlokale medialandschap in Leiden in kaart te brengen. Hierbij zijn 31 buurtmedia die worden of voorheen werden uitgegeven in kaart gebracht (zie Bijlage 1). De scan richtte zich op het analyseren van het bereik, de redactionele samenstelling, financiering, inhoud en omvang van de hyperlokale media. De individuele literatuurstudies die het theoretisch kader hebben gevormd zijn in dit document buiten beschouwing gebleven.

Daarnaast zijn er semigestructureerde diepte-interviews uitgevoerd met de Gemeente Leiden, de wijkregisseurs en sleutelpersonen bij 15 buurtmedia uitgaven. Een lijst met alle 34 geïnterviewden is in Bijlage 2 te vinden. Interviews met de makers boden ons inzicht in hoe ze tegen hun werk aankijken (in welke mate ze het als waardevol en/of journalistiek werk beschouwen) en welke bedreigingen en kansen ze zien voor het voortbestaan van hun krant en nieuwsbrief. Door te spreken met professionals bij de gemeente en de vrijwilligers van de buurtkranten kan er worden gekeken naar de samenwerking tussen hyperlokale media en de Gemeente Leiden. Ook is er onderzocht hoe deze samenwerking eventueel verbeterd kan worden ten behoeve van beide partijen. Bij de semigestructureerde interviews is gewerkt met een lijst van onderwerpen en kernvragen, waarbij de interviewer de flexibiliteit had om hiervan af te wijken en vervolgvragen te stellen. De vragen kwamen voort uit het theoretisch kader. De gesprekken zijn getranscribeerd en geanalyseerd om tot de belangrijkste conclusies te komen.

1.4 Afbakening

Het uitgebreide onderzoek richt zich niet op alle hyperlokale media in Leiden. Er is een selectie gemaakt uit een breed scala aan hyperlokale media, waaronder sportverenigingen, Facebookgroepen, WhatsApp-groepen, nieuwsbrieven en wijkkranten.

De selectie van wijkkranten en nieuwsbrieven is gemaakt, wegens het feit dat deze media een hele wijk voorzien van nieuws. Het doel van de wijkkranten en nieuwsbrieven is de betrokkenheid van de wijkbewoners te vergroten, de wijk actief en geïnformeerd te houden en hen samen te verbinden. Dit staat in verband met de journalistieke functies die mogelijk vervuld worden, waardoor de beoordeling naar de journalistieke staat mogelijk is.

Al deze wijkkranten en nieuwsbrieven zijn meegenomen in de QuickScan maar uiteindelijk zijn er voor de semigestructureerde diepte-interviews 15 wijkmedia gekozen om verder onderzoek naar te doen.

De wijkkranten zijn gekozen wegens hun verschillende vormen van presentatie. Waar de één bijna een magazine is, heeft de ander het klassieke kranten format. Dit verschil in presentatie zorgt ervoor dat de wijkkranten vergeleken kunnen worden.

De nieuwsbrieven zijn gekozen wegens de praktische benadering, waar het bovenal draait om de belangrijkste informatie. Dit staat in tegenstelling met de wijkkranten, wat al met al voor een vergelijking zorgt van drie heel verschillende gepresenteerde media.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 1 is toegelicht waarom dit onderzoek is uitgevoerd, welke centrale vraag en deelvragen daarbij horen en welke methode is gebruikt. Dit hoofdstuk geeft de lezer een helder beeld van de context en opzet van het onderzoek. In hoofdstuk 2 worden de belangrijkste resultaten en uitkomsten van zowel de quickscan als de interviews besproken. Deze bevindingen bieden inzicht in de huidige functies, kansen en bedreigingen van hyperlokale media in Leiden. Hoofdstuk 3 bevat concrete aanbevelingen die voortkomen uit de onderzoeksresultaten. Hierin worden eerst de adviezen voor de Gemeente Leiden besproken en vervolgens wordt er aandacht besteed aan adviezen voor de hyperlokale wijkmedia. De rapportage wordt afgesloten met een literatuurlijst en twee bijlagen: een uitgebreide quickscan van meer dan 30 wijkmediatitels en een overzicht van de geïnterviewde personen. Deze bijlagen bieden extra verdieping en transparantie over de gebruikte bronnen.

2. Belangrijkste resultaten

2.1 Resultaten QuickScan

De eerste methode die wordt gebruikt in dit onderzoek is de QuickScan. Een QuickScan is een instrument om digitale informatie of berichtgeving snel te kunnen beoordelen. Deze methode is door de Gemeente Woerden ook gebruikt in een onderzoek naar de lokale journalistiek in Woerden (Crabbendam & Van der Horst, 2021). Het geeft namelijk een snel overzicht van welke media er actief zijn in een stad en wat de kenmerken zijn.

De QuickScan beslaat een periode van één jaar: van januari 2024 tot en met december 2024. Het hanteren van deze periode versterkt de betrouwbaarheid omdat het seizoensgebonden variaties in de producties meeneemt. Om de validiteit van de QuickScan te waarborgen is de analyse gebaseerd op vooraf vastgestelde categorieën. De analyse richt zich onder andere op de journalistieke genres die wel of juist niet voorkomen in de wijkkranten en nieuwsbrieven. De genre-indeling is gebaseerd op het '*Basisboek Journalistiek Schrijven*' (Asbreuk et al., 2020), waarin de volgende genres worden onderscheiden:

- Nieuwsbericht
- Achtergrondverhaal
- Interview
- Opinieartikel
- Commentaar
- Profiel of persoonsbeschrijving
- Column
- Cartoon
- Recensie
- Overig

Daarnaast wordt onderzocht welke onderwerpen binnen de media-uitingen worden behandeld of juist ontbreken. Deze indeling in themacategorieën is gebaseerd op het onderzoek van Costera Meijer (2020), dat de volgende onderwerpen onderscheidt:

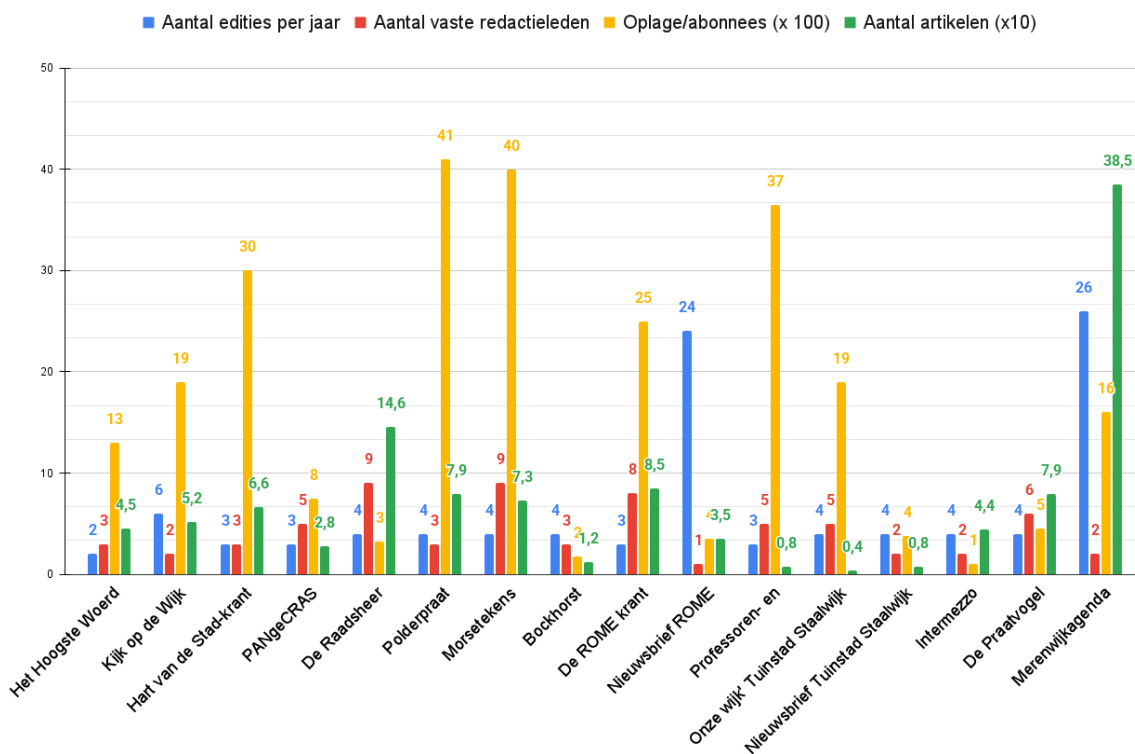
- Religieuze communicatie/religie
- Kwaliteit van onderwijs
- Multiculturele samenleving
- Amateursport
- Economische situatie/werkgelegenheid
- Huisvesting
- Topsport
- Evenementen agenda
- Verkeer
- Kwaliteit van de zorg
- Veiligheid
- Geschiedenis
- Natuur- en leefomgeving

Onderstaand is in eerste instantie het hyperlokale medialandschap in Leiden in kaart gebracht aan de hand van de quickscanresultaten (zie Bijlage voor volledig resultaat). Ook is er een interactieve kaart gemaakt met ruim 30 actieve buurtmedia in Leiden, zie de QR-code hiernaast.

De gegevens van de geïnterviewde buurtmedia zijn hiervoor gebruikt. In figuur 1 is te zien dat de titels onderling sterk variëren in oplage, aantal pagina's, aantal edities die er per jaar verschijnen en het aantal artikelen in 2024.

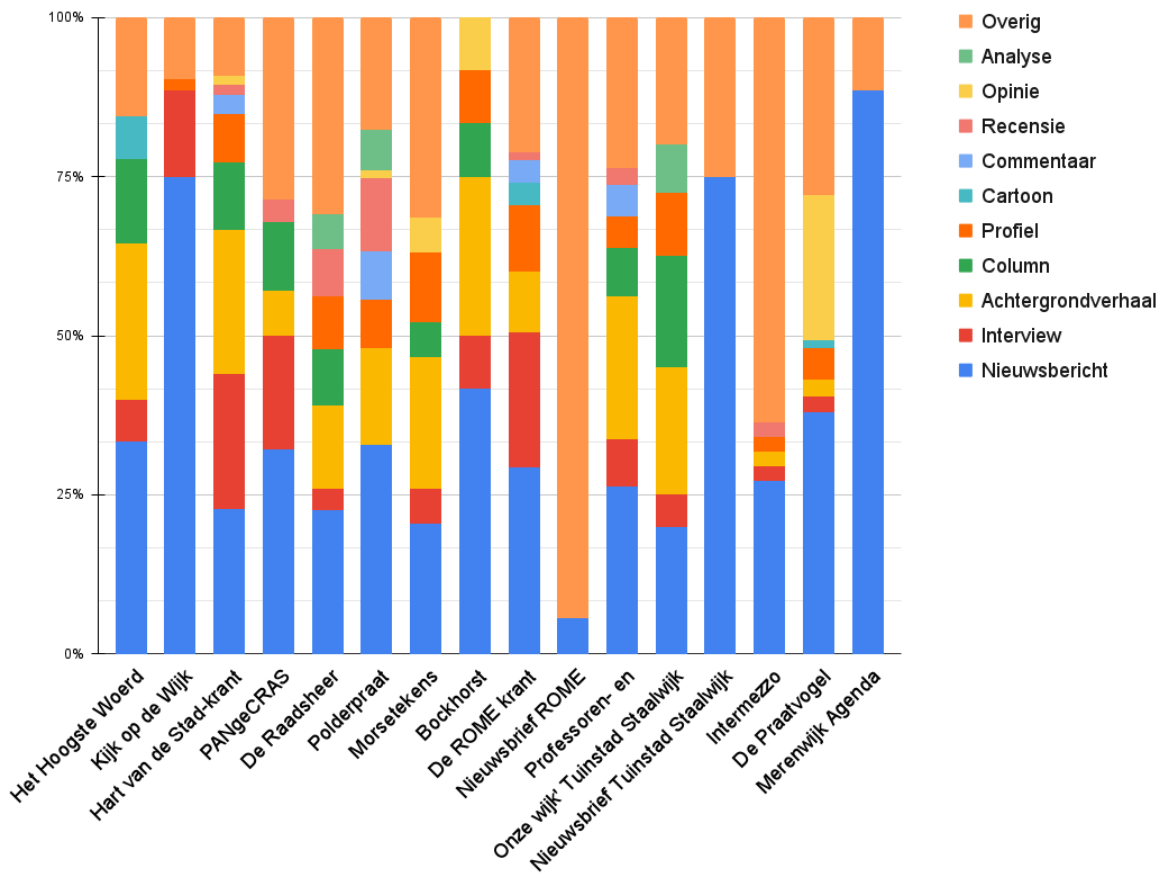
Figuur 1: Overzicht van het hyperlokale medialandschap in Leiden

Hoeveel edities per jaar, omvang redacties, oplage/abonnees en het aantal geanalyseerde artikelen per nieuwsbrief/wijkkrant.

Ook is inzichtelijk gemaakt wat de meest voorkomende genres zijn binnen de media. Figuur 2 biedt een weergave van de percentages van de genres per wijkkrant/nieuwsbrief in 2024.

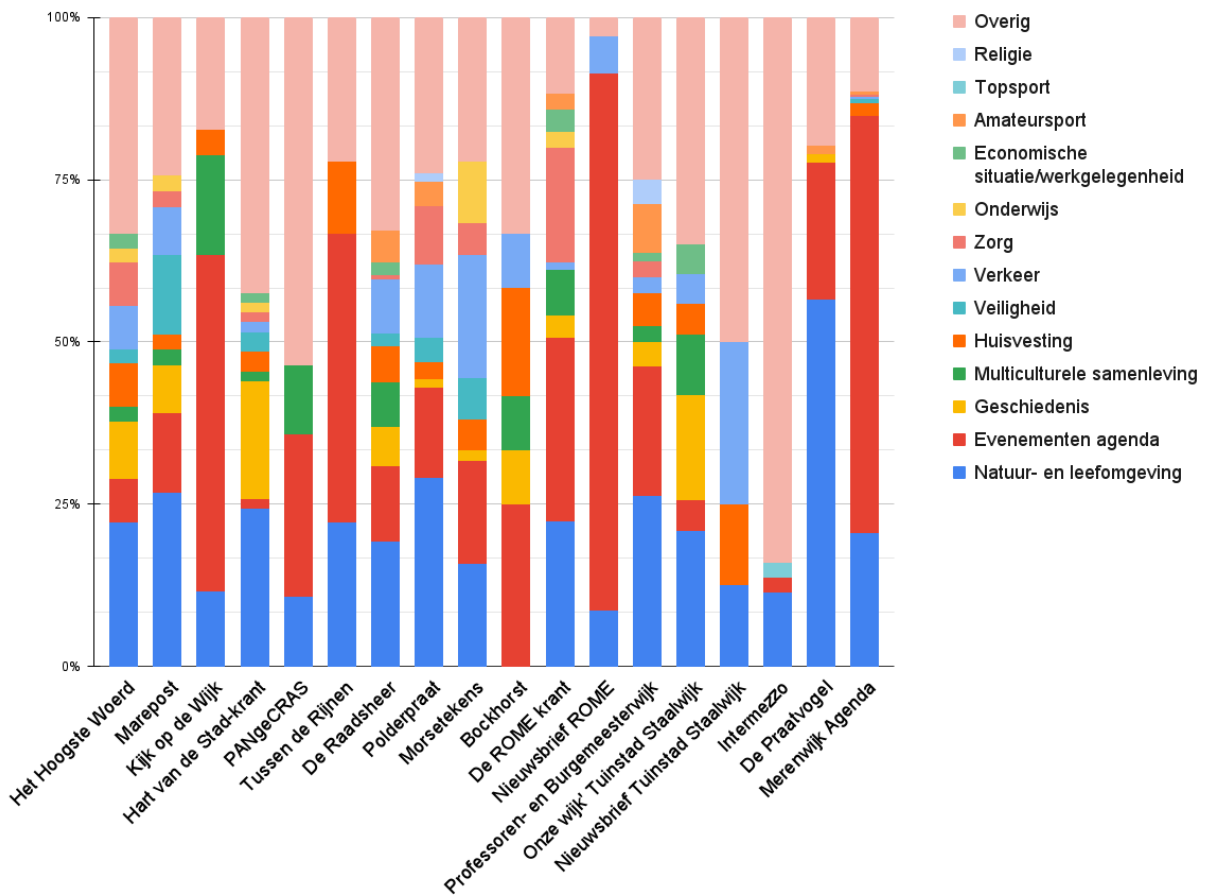
Figuur 2: Verdeling van de journalistieke genres per wijkkrant/nieuwsbrief in percentage

Per wijkkrant/nieuwsbrief, in percentage

Hetzelfde is gedaan voor de onderwerpen zoals deze voorkomen in de artikelen van de wijkkranten en nieuwsbrieven. Figuur 3 geeft een overzicht in percentages per titel.

Figuur 3: Verdeling van onderwerpen in artikelen per wijkkrant/nieuwsbrief in percentage

Per wijkkrant/nieuwsbrief, in percentage

2.2 Resultaten interviews

De tweede methode die is gebruikt zijn de semigestructureerde diepte-interviews. Uit de verschillende onderzoeken is een antwoord gekomen op de drie deelvragen die zijn opgesteld. Aan de hand hiervan zullen de belangrijkste resultaten worden gepresenteerd.

Deelvraag 1: Wat zijn de journalistieke functies die de wijkmedia vervullen?

Informereren

De voornaamste functie die door de wijkmedia in Leiden werd genoemd is de functie informeren. Informeren is het voorzien van betrouwbare, objectieve en actuele informatie.

“Wat ik al zei is volgens mij het allerbelangrijkste dat het mensen informatie biedt over redelijk actuele onderwerpen.” - Van Hulsen (Polderpraat)

“Als echt dingen de wijk in moeten, dan zijn wij er om te informeren.” - Bierman (Morsetekens)

Verbinden

Een andere belangrijke functie die veel naar voren kwam is het verbinden. De verbindende functie legt de nadruk op sociale cohesie en samenwerking. Hierin vervult de wijkmedia de rol van facilitator, die dialoog mogelijk maakt; als collaborator, die samenwerkt met mensen of organisaties uit de samenleving; of als mouthpiece, die de stem van een gemeenschap of instelling versterkt.

“Een belangrijke functie is absoluut het verbinden. Dus de dingen die wij hier organiseren en die dingen die je collectief kan doen, om die vervolgens goed in kaart te brengen.” - Veijgen (nieuwsbrief Bockhorst)

“Het draagt ook wel bij om de wijk actief te houden. [...] Omdat je dan inderdaad ervoor zorgt dat mensen elkaar een beetje leren kennen. Dat draagt wel bij om een beetje de samenhang in de wijk te stimuleren. Dus ook met de sociale cohesie.” - Duijvensz (wijkkrant Intermezzo)

Agenderen

Als derde functie werd door een aantal wijkmedia de agenderende functie genoemd. Agenderen is het onder de aandacht brengen van onderwerpen die (nog) niet op de politieke of publieke agenda staan, maar wel belangrijk zijn voor de samenleving. Hierdoor kunnen problemen sneller worden opgepakt door beleidsmakers of het publiek.

"En ook wel soms activistische dingen doen we ook aan, uiteraard, want daar ben je ook van vind ik." - Meijer (Praatvogel)

“De gemeente kan er eigenlijk niet meer omheen zodra er iets gesignaleerd wordt. Neem bijvoorbeeld het volgen via mobiele telefoons, eerst wordt gezegd dat er niets aan de hand is, maar later blijkt het tegenovergestelde. Pas als er vragen in de gemeenteraad komen, komt er beweging. Dan gebeurt er ineens wél wat.” - Pauw (Hart van de Stad-krant)

Controleren (waakhond)

Een functie die niet vaak werd benoemd, maar toch bij een aantal wijkmedia sterk naar voren kwam is het controleren, ook wel bekend als de waakhondfunctie. Bij de wijkmedia in Leiden gaat dit vooral over het in de gaten houden van berichten vanuit de gemeente over plannen voor huisvesting, verbouwingen in de wijk of andere zaken die invloed hebben op de desbetreffende wijken.

“Wat de wijkwerkgroep doet, is de gevaren die op je afkomen buiten de deur houden. Daarbij gaat het zowel om alledaagse kwesties, zoals scheve stoeptegels of vergeten snoeiwerk, als om grotere beleidsmatige ontwikkelingen.” Veijgen (nieuwsbrief Bockhorst)

“Onze voorzitter van de wijkwerkgroep is echt de pitbull-terrier van de wijk. Als er iets niet klopt, dan neemt hij meteen contact op met de gemeente: dit moet opgelost worden.” - Veijgen (nieuwsbrief Bockhorst)

Amuseren

Als laatste functie komt amuseren nog voor bij een aantal wijkmedia, maar deze werd niet heel vaak benoemd. De amuserende functie is het vermaak en ontspanning. Denk aan luchtige verhalen, een stripje, een puzzel of andere leuke verhalen uit de wijk. Deze functie maakt nieuws toegankelijker en aantrekkelijker voor een breder publiek.

“Dat [vermaak] hoop je uiteindelijk ook altijd te doen. Ik hoop dat het een krant is die mensen ook voor hun plezier lezen.” - Van Wijk (wijkkrant Tuinstad Staalwijk)

“Ja naast informeren ook entertainment, een beetje show eraan. Beetje leuke stukjes over taalgebruik of van alles wat.” - De Roo (Het Hoogste Woerd)

Deelvraag 2: Wat zijn de bedreigingen van de wijkmedia?

Uit ons onderzoek blijkt dat wijkmedia met meerdere structurele uitdagingen worden geconfronteerd. Deze bedreigingen hebben niet alleen invloed op de dagelijkse werking, maar ook op de continuïteit en toekomstbestendigheid van deze media. De belangrijkste knelpunten zijn als volgt:

Financiële beperkingen en stijgende kosten

Veel wijkmedia kampen met een gebrek aan financiële middelen. Stijgende drukkosten en beperkte inkomsten zorgen ervoor dat het aantal pagina's vaak moet worden teruggebracht. Dit heeft directe gevolgen voor de inhoudelijke kwaliteit en de hoeveelheid informatie die kan worden gedeeld. Het binnenhalen van advertenties levert onvoldoende op of kost veel tijd en inspanning.

“Als ik die drie donateurs niet heb, krijg ik echt een groot probleem. Het is echt elk jaar stoeien, dat ik met die centjes uitkomt.” - Nicasie (Morsetekens)

"Ik zou heel graag meer willen uitbrengen, maar daar is gewoon geen geld voor, bovendien is er ook tijd niet voor." - Meijer (De Praatvogel)

Afhankelijkheid van vrijwilligers

Vrijwilligers vormen het fundament van wijkmedia, maar er is een groeiende uitdaging in het vinden, binden en behouden van deze krachten. De tijdsinvestering is groot, en uitval of verloop heeft direct effect op de continuïteit van de uitgaven. Daarnaast zijn wijkmedia sterk afhankelijk van een klein, vaak vergrijzend netwerk, waardoor kennis en kunde niet altijd geborgd zijn.

“Het kost je gewoon tijd en je krijgt er niks voor terug. Je moet echt intrinsieke motivatie hebben.” - Nicasie (Morsetekens)

“Te weinig vrijwilligers, dat soms wel. Soms echt wel zoeken naar bestuursleden. Het voelt ook wel als een verantwoordelijkheid, weet je wel. Als wij er nou mee zouden stoppen, geen idee wie het dan gaat overnemen. En of hij dat een beetje kan. Dat het überhaupt blijft bestaan, weet je wel.” - De Roo (Het Hoogste Woerd)

Beperkte middelen en expertise

Naast financiële beperkingen zijn er ook tekorten aan menskracht, kennis en technische vaardigheden. De schaarste aan deskundigheid op het gebied van bijvoorbeeld redactie, vormgeving of online publicatie belemmert de ontwikkeling en professionalisering van wijkmedia.

“Goed beeldmateriaal is zo moeilijk te verkrijgen, omdat er gewerkt wordt met smartphones en foto's vaak via WhatsApp worden gedeeld, wat ten koste gaat van de kwaliteit bij het drukken.” - Bierman (Morsetekens)

“Maar met hulp, weet je. Ik ben natuurlijk de enige die dit doet of zo, weet je. Maar op zich is het wel... Het is natuurlijk vrij kwetsbaar. Ja, maar ook ieder jaar weer zo'n poster ontwerpen. Ja, het is ieder jaar hetzelfde feestje, weet je. Dan denk je, ja, misschien zo'n vijfde keer. Ja, een frisse blik erop of zo. Nu doen we een voorpaginafoto. Iemand die een leuke, mooie foto wil maken, weet ik veel wat. Nu ga ik een foto maken van Plantsoen. Dan denk ik, even een nieuw idee. Of iemand die een hele leuke foto van iets in de wijk kan maken.” - De Roo (Het Hoogste Woerd)

Moelijkheden in het bereiken van de doelgroep

Er is een zichtbare afname in betrokkenheid van het publiek, mede veroorzaakt door de vergrijzing van de huidige lezersgroep. Jongere doelgroepen, expats en studenten blijven vaak buiten beeld, wat het bereik en de relevantie van de wijkmedia onder druk zet.

“Dan zie je wel dat er inderdaad wat jongere generatie deze huizen koopt. Maar ik kan slecht inschatten of zij ook zich aanmelden voor onze vereniging, of de nieuwsbrief lezen.” - Veijgen (Bockhorst)

“In Leiden-Noord is heel veel gesloopt, er komen nieuwe mensen bij, de oorspronkelijke bewoners die mengen en die zie je niet meer echt terug. Waar wijken vergrijzen heb je nog wel die vroege pensioneerden die iets willen doen, maar zodra ze ouder worden, of het zijn jonge gezinnen... dan haakt iedereen af.” - De Klerk (Wijkregisseur Leiden-West)

Veranderende mediaconsumptie

De manier waarop mensen informatie tot zich nemen verandert snel. Printmedia verliezen terrein ten opzichte van digitale kanalen, maar overstappen naar online media vergt extra kennis en middelen, die niet altijd beschikbaar zijn binnen wijkredacties. Tevens zitten er ook nog veel mensen nog niet op online media en is de waarde van het fysieke blad ook nog erg belangrijk.

“De maatschappij verandert. Mensen lezen gewoon minder. Ik merk zelf ook: ik heb moeite om mijn stapel tijdschriften bij te houden, terwijl ik die vroeger altijd helemaal uitlas.” - Duk (De Wijkkrant)

Toegankelijkheid van subsidie

De meeste kranten kennen twee of drie inkomstenbronnen: advertenties (abonnementsgelden/crowdfunding bewoners) en gemeentesubsidies. Sommige kranten zijn succesvoller dan andere om inkomsten binnen te halen. Hoewel subsidie een belangrijke bron van financiering kan zijn, is deze niet voor iedere wijk even toegankelijk. Het aanvragen van subsidie vereist vaak tijd, kennis en ervaring zaken die niet overal aanwezig zijn. Bovendien dekken subsidies lang niet altijd de volledige productiekosten van een wijkkrant.

‘We hebben nu zo weinig subsidie. Dat mensen niet meer die eigen activiteiten doen. En daardoor zie je dat mensen niet meer die positieve dingen gaan publiceren. En dan worden het een beetje negatieve krantjes. En toen ze meer subsidie hadden, zat er veel meer positiviteit. Dat kan je ook teruglezen.’ - René Verdel (Wijkregisseur Leiden Midden)

Deelvraag 3: Wat zijn de kansen van de wijkmedia?

Naast de uitdagingen waarmee wijkmedia te maken hebben, zijn er ook duidelijke kansen om te versterken, te vernieuwen en het bereik te vergroten. Deze kansen richten zich op samenwerking, digitale ontwikkeling, professionalisering en het beter aansluiten op een breder publiek.

Verbeterde samenwerking

Er liggen kansen in het versterken van de samenwerking tussen wijkmedia, wijkverenigingen en lokale organisaties. Ook beter contact met de gemeente kan ondersteuning opleveren – bijvoorbeeld in de vorm van kennisdeling, communicatiekanalen of hulp bij praktische zaken zoals de opmaak van drukklare bestanden.

“Wij weten niet wat er speelt, welke artikelen erin komen en of er ruimte is bijvoorbeeld voor ons vanuit de gemeente om daar misschien ook een rol in te spelen. Dus daar zijn wij heel erg benieuwd naar, want wij willen eigenlijk vanuit communicatie gezien veel meer contact hebben met inwoners.” Spits (team Beleid Maatschappelijke Ontwikkeling)

"Maar mensen weten dus inderdaad niet waar het vandaan komt en vooral wat het doel is. En dat heb ik dus ook in het college ook aangegeven. Laten we dan ook veel meer vertellen waarom we dit nou allemaal aan het doen zijn. Mensen hebben het idee van, joh, het is geld aftroggelen, de gemeente wil geld pakken, etc. [...] Ja, de communicatie. Wij moeten veel meer gaan vertellen waarom we dingen doen. Nu komt het heel erg op neer. En dat is ook echt hoe de media denk ik ook werkt. Of het sentiment. Men kijkt alleen maar naar die maatregelen." - Jermoumi (wethouder Kansengelijkheid, Jeugd en Onderwijs)

Digitale mogelijkheden en innovatie

De opkomst van digitale middelen, zoals websites en sociale media, biedt kansen om wijkmedia in een hybride vorm aan te bieden: zowel digitaal als op papier. Daarnaast kan het inzetten van nieuwe technologieën zoals kunstmatige intelligentie (AI) helpen bij bijvoorbeeld contentcreatie of opmaak.

"Ja, we hebben nu het geprobeerd met AI, maar dat is nog niet heel veel." - Holzapfel (Merenwijk Agenda)

“Nee, maar het viel niet tegen. [...] ik plemp het allemaal in een document, dus het hielp mij vorige keer in ieder geval al om dat gewoon in LLM te gooien en te zeggen van zet de agenda op volgorde en breng alles terug tot drie regels, zeg maar. Dus dat je niet zelf hoeft te gaan nadenken over hoe moet ik dat nou inkorten. Dat scheelt mij in ieder geval een hoop

breininspanning. Maar goed, dan moet je het nog steeds allemaal in dat platform gooien en een plaatje erbij." - Huson (Merenwijk Agenda)

Bereik en diversiteit vergroten

Er is ruimte om het bereik van wijkmedia te verbreden door nieuwe doelgroepen beter aan te spreken, waaronder jongeren, expats en andere minder bereikte groepen in de wijk. Meer aandacht voor diversiteit, zowel in de toon als in de inhoud, kan helpen om bredere lagen van de wijkbevolking te betrekken.

“Voor de nieuwsbrief heb je eerder kansen dat je nog een groter publiek kan bereiken dan minder.” - Veijgen (Bockhorst)

Professionalisering

Door het volgen van cursussen of workshops kunnen redacties en betrokkenen hun vaardigheden verder ontwikkelen, zowel op het gebied van communicatie als redactievoering. Ook het slimmer verdelen van taken kan bijdragen aan het verminderen van werkdruk.

“Ik zou het eigenlijk wel leuk vinden om eens een keer een cursusje te doen van: hoe krijg je dat nou echt goed. Want dan heb ik een plaatje en een stuk tekst en dan denk ik hoe moet ik dat nou echt goed doen.” - Dijkdrent (ROME nieuwsbrief)

Acquisitie en zichtbaarheid

Een actievare inzet op het gebied van acquisitie, bijvoorbeeld door beter zichtbaar te zijn of meer reclame te maken, biedt kansen om nieuwe inkomstenbronnen aan te boren en het draagvlak voor de wijkmedia te vergroten.

"We hebben nu nog maar twee advertenties erin staan en dat levert natuurlijk ook geld op, dus ik heb nu wel de actie uitgezet in het wijkcomité dat we meer acquisitie moeten plegen, zodat we weer wat meer geld binnenkrijgen." - Ouwehand (De Praatvogel)

Behoud van papieren editie

Hoewel digitalisering belangrijk is, blijft het behouden van de papieren versie van groot belang om oudere doelgroepen goed te blijven bereiken. Een combinatie van print en digitaal zorgt ervoor dat niemand buiten de boot valt.

“Als het boekje alleen maar gemaakt zou worden online, zou ik er acuut mee stoppen. Juist de mensen die die weg op internet niet zo goed weten te vinden, die missen die informatie dus.” - Nicasie (Morsetekens)

Engelstalige toevoegingen

Door deels ook in het Engels te communiceren, kunnen wijkmedia beter aansluiten bij internationale bewoners, zoals expats of studenten, die nu vaak buiten beeld blijven.

“We hebben sinds een jaar dat de wijkkrant ook in het Engels op de website staat. Dus dat wordt ook van voor en door bewoners gedaan, iedereen één pagina. En dan staat die online zo'n beetje op het moment dat de buurtkrant in de bus valt. Dus dat doen we voor, ja, alle expats. Het zijn met name expats en buitenlandse studenten.” - Jansen (Kijk op de Wijk)

3. Aanbevelingen

Hieronder volgen een aantal aanbevelingen, allereerst voor de gemeente en vervolgens ook nog voor de wijkmedia.

3.1 Structurele financiële ondersteuning

De gemeente speelt een cruciale rol in het waarborgen van de continuïteit van hyperlokale media. Veel wijkmedia draaien volledig op vrijwilligers, kampen met beperkte middelen en hebben moeite om voldoende inkomsten te genereren. Uit het onderzoek blijkt bovendien dat er grote verschillen bestaan tussen wijken: in financieel sterkere wijken is er vaker toegang tot sponsors en praktische ondersteuning, terwijl kwetsbaardere wijken hierin duidelijk achterblijven.

Hoewel het succes van de kranten en nieuwsbrieven begint en eindigt bij het enthousiasme en de inzet van vrijwillige buurtbewoners, kan een gerichte bijdrage van de gemeente van groot belang zijn. Daarom wordt aanbevolen om vanuit de gemeente te zorgen voor een structurele financiële ondersteuning die niet alleen basiszekerheid biedt, maar ook rekening houdt met de specifieke situatie per wijk. Dit vraagt om maatwerk.

Een mogelijke vorm hiervoor is het opzetten van een lokaal fonds voor wijkmedia, waaruit middelen beschikbaar worden gesteld voor productie, verspreiding of innovatie (bijvoorbeeld digitalisering of scholing). Hierbij is het van belang dat de criteria voor toegang tot het fonds transparant zijn en dat ongelijkheid tussen wijken actief wordt meegewogen.

3.2 Verbeter het contact tussen wijkregisseurs en wijkmedia

Wijkmedia vormen een belangrijk kanaal voor informatie-uitwisseling en gemeenschapsbinding in de wijk. Voor wijkregisseurs ligt hier een duidelijke taak: zij kunnen als schakel fungeren tussen de gemeente en de wijkmedia, en zo bijdragen aan betere wederzijdse communicatie.

Het wordt aanbevolen dat wijkregisseurs proactiever en structureel contact onderhouden met de redactie van wijkmedia in hun gebied. Niet alleen om signalen op te vangen over wat er speelt in de wijk, maar ook om de behoeften, knelpunten en ideeën van redacties vroegtijdig te horen. Regelmatige afstemming, bijvoorbeeld eens per kwartaal, helpt om samenwerking op te bouwen en vertrouwen te versterken.

Tot slot kunnen wijkregisseurs verbindingen leggen met andere partijen (zoals scholen, buurthuizen of lokale organisaties) die de wijkmedia kunnen ondersteunen, bijvoorbeeld met redactionele hulp, vormgeving of distributie.

Door aanwezig en betrokken te zijn, en actief mee te denken met de redactie, zorgen wijkregisseurs ervoor dat wijkmedia zich gehoord en ondersteund voelen. Zo ontstaat er een sterkere wisselwerking tussen buurt, media en gemeente.

3.3 Vergroot de diversiteit en betrokkenheid in wijkmedia

Uit het onderzoek blijkt dat veel wijkmedia vooral een ouder, Nederlandstalig publiek bereiken, terwijl jongeren, expats, studenten en andere moeilijk bereikbare groepen vaak niet worden aangesproken. Om de wijkmedia toekomstbestendig te maken en hun verbindende rol in de wijk te versterken, is het van belang dat zij zich actiever richten op een bredere en meer diverse doelgroep.

Het wordt aanbevolen om bewust meer diversiteit op te nemen in zowel de redactie als de inhoud van wijkmedia. Dit betekent niet alleen het verbreden van de thema's die aan bod komen, maar ook het actief betrekken van bewoners uit verschillende leeftijdsgroepen en achtergronden bij de totstandkoming van de krant of nieuwsbrief.

Concreet betekent dit:

1. Breid de redactie uit met nieuwe perspectieven, bijvoorbeeld door contact te leggen met jongeren, studenten of bewoners met een migratieachtergrond via buurthuizen, scholen of sociale netwerken;
2. Introduceer Engelstalige elementen in de krant of nieuwsbrief om internationale bewoners beter te betrekken;
3. Kies voor inhoud die een bredere groep aanspreekt, zoals lokale jongerenevents, sport, cultuur, duurzaamheid of persoonlijke verhalen;
4. Nodig bewoners expliciet uit om ideeën aan te dragen of mee te schrijven, om de betrokkenheid te vergroten;
5. Maak gebruik van sociale media als aanvullende communicatiekanalen om jongere doelgroepen beter te bereiken.

De gemeente en wijkregisseurs kunnen dit eventueel nog ondersteunen door te helpen met het in contact brengen met de groepen die nog niet worden bereikt of door het faciliteren van praktische ondersteuning (bijv. meertalige communicatie of promotie).

3.4 Ontwikkel wijkmedia tot volwaardige hybride platforms

Om relevant en toekomstbestendig te blijven, wordt aanbevolen dat wijkmedia zich ontwikkelen tot volwaardige hybride platforms, waarin papier, website en sociale media elkaar aanvullen en versterken.

De papieren uitgave blijft van groot belang voor de huidige vaste lezersgroep. Voor veel bewoners is het fysieke medium betrouwbaar, herkenbaar en laagdrempelig. Zeker ouderen ervaren de krant als essentieel voor hun betrokkenheid bij de wijk. Papier zorgt bovendien voor zichtbaarheid in huis en straatbeeld, iets wat digitale media minder snel bereiken.

De meeste wijkmedia beschikken al over een website. De aanbeveling is om deze website niet alleen als archief te gebruiken, maar als uitbreiding van het papieren aanbod. Denk aan:

1. Extra foto's van de activiteiten of andere dingen uit de wijk;
2. Wijkagenda's en nieuws dat tussen edities door actueel is;
3. Eenvoudige, toegankelijke navigatie, zodat ook minder ervaren internetgebruikers ermee overweg kunnen.

Sociale media vormen het derde fundament van het hybride model. Met name Facebook en Instagram bieden laagdrempelige mogelijkheden om:

1. Korte updates te delen (zoals aankondigingen, samenvattingen of teasers);
2. Reageren op actualiteit in de wijk;
3. Bewoners actief te betrekken via polls, foto-acties of vragen;
4. Wijkmedia zichtbaar te maken bij nieuwe doelgroepen.

Een effectieve sociale media strategie hoeft niet groots te zijn. Aanbevolen wordt om één of twee platformen te kiezen en een vast redactielid of vrijwilliger aan te wijzen als beheerder van de sociale media. Ook samenwerking met jongeren of digitale bewoners kan helpen bij het maken van content die aansluit bij een bredere doelgroep.

De hybride strategie is geen vervanging van papier, maar een manier om alle kanalen elkaar te laten aanvullen. Een interview in de krant kan op sociale media vooraf worden aangekondigd, waarna extra foto's of het hele interview op de website verschijnt. Een oproep op Instagram kan leiden tot input voor een papieren rubriek "Bewoner aan het woord". Door content slim te verspreiden over de verschillende kanalen, ontstaat meer zichtbaarheid, zonder dat het redactiewerk veel te veel toeneemt.

Professionalisering en werkvoorlichting

De redacties van wijkmedia in Leiden worden grotendeels gedragen door vrijwilligers. Vaak gaat het om kleine teams die met veel toewijding de lokale krant of nieuwsbrief maken. Die inzet verdient waardering, maar brengt ook kwetsbaarheid met zich mee. De werkdruk is hoog, zeker wanneer slechts één of twee mensen verantwoordelijk zijn voor de hele productie. Deze afhankelijkheid vormt een risico voor de continuïteit en kan leiden tot uitval of stilstand.

Tegelijkertijd groeit bij redacties de behoefte aan meer professionele kennis. Veel vrijwilligers hebben weinig ervaring met journalistiek schrijven, opmaak, digitale communicatie of het werken met nieuwe tools zoals AI. Door hierin te investeren, kunnen redacties efficiënter werken én hun product naar een hoger niveau tillen.

Daarom wordt aanbevolen om wijkmedia te ondersteunen bij zowel professionalisering als werkverlichting. Dit kan door het organiseren van praktische, toegankelijke workshops of trainingen, gericht op onder andere:

1. Schrijven en redactievaardigheden;
2. Factchecking en omgaan met bronnen;
3. Visuele vormgeving (zoals Canva of Indesign);
4. Werken met websites, nieuwsbrieven of sociale media;
5. Toepassingen van digitale ondersteuning, zoals AI-tools.

Daarnaast helpt het als redacties meer mensen kunnen betrekken, en dat taken duidelijk verdeeld worden. Iemand voor opmaak, iemand voor de sociale media, iemand voor interviews, dit voorkomt dat alles bij één vrijwilliger terecht komt. Wijkregisseurs kunnen hierin wederom in ondersteunen door mee te denken over het werven van nieuwe vrijwilligers of het opzetten van een inwerktraject.

Tot slot kunnen samenwerkingen met lokale scholen of opleidingen nieuwe kansen bieden. Studenten communicatie, journalistiek of vormgeving kunnen bijdragen aan professionalisering, terwijl zij zelf ervaring opdoen. De gemeente kan hier een rol spelen in het leggen van contacten en het stimuleren van dergelijke initiatieven.

Inzicht in publiek en inkomsten

Een opvallende conclusie uit het onderzoek is dat veel redacties niet precies weten wie hun lezers zijn. Hoewel er duidelijke vermoedens zijn, vaak oudere, vaste bewoners, ontbreekt het vaak aan concrete informatie over wat deze lezers belangrijk vinden, wat ze missen, of waarom sommige mensen afhaken. Hierdoor wordt het lastig om inhoud goed af te stemmen op de behoeften in de wijk.

Daarom wordt aanbevolen om wijkmedia actief te stimuleren om beter inzicht te krijgen in hun publiek. Dit kan bijvoorbeeld via een lezersonderzoek: klein, praktisch en afgestemd op hun capaciteit. Denk aan:

1. Een korte vragenlijst in de papieren krant (eventueel met QR-code);
2. Een online poll op de website of sociale media;
3. Gesprekken met wijkbewoners tijdens activiteiten of in openbare ruimtes.

Ook kan het waardevol zijn om 'niet-lezers' te bevragen. Waarom lezen zij de wijkkrant niet? Is het de vorm, de inhoud, of weten ze er gewoon niets van? Zulke feedback kan verrassende inzichten opleveren, die helpen bij het verbeteren van bereik en inhoud.

Daarnaast blijkt uit het onderzoek dat veel wijkmedia kampen met financiële onzekerheid. Advertenties worden wel geplaatst, maar leveren vaak onvoldoende op of zijn incidenteel. Op basis van gesprekken met redacties ligt er potentie bij lokale ondernemers om bij te dragen aan wijkmedia, mits deze benaderd worden met een helder en aantrekkelijk voorstel.

Het loont dus om wijkredacties te ondersteunen bij het ontwikkelen van een eenvoudige maar doordachte aanpak voor lokale acquisitie. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van een sjabloon voor een advertentie-aanbod, hulp bij het schrijven van wervende teksten, of het opstellen van voorbeeldtarieven.

De gemeente kan ook hier een faciliterende rol spelen, bijvoorbeeld door:

1. Ondersteuning te bieden bij de uitvoering van een lezersonderzoek;
2. Voorbeelden en formats beschikbaar te stellen voor werving of feedback;
3. Verbindingen te leggen met maatschappelijke partners of lokale bedrijven.

Op deze manier ontstaat niet alleen meer inzicht in de doelgroep, maar ook een stevigere financiële basis.

Literatuurlijst

Bennett, W. L., & Entman, R. M. (Eds.). (2000). *Mediated Politics: Communication in the Future of Democracy*. Cambridge University Press.

Costera Meijer, I. C. (2020). *What Does the Audience Experience as Valuable Local Journalism? Approaching local news quality from a user's perspective*. In A. Gulyas, & D. Baines (Eds.), *The Routledge Companion to Local Media and Journalism* (pp. 357-367). Routledge.
<https://doi.org/10.4324/9781351239943-41>

Crabbendam, Y. & Van der Horst, A. (2021). Lokale journalistiek in Woerden. DSP-groep.

De Haan, Y. (2024). The Netherlands. In S. Verza, T. Blagojev, D. Borges, J. Kermer, M. Trevisan, & U. Reviglio (Eds.), *Uncovering news deserts in Europe: Risks and opportunities for local and community media in the EU* (pp. 190-196).

De Jong, J. C., Koetsenruijter, A. W. M., & Faber M. (2020). *Evaluatie van het Leids Mediafonds*. Leiden University.

De Jong, J. C. (2022). *Gazet van Leiden, Leidse journalistiek toen nu en straks*.

Harte, D., Howells, R. & Williams, A. (2019). *Hyperlocal Journalism: The decline of local newspapers and the rise of online community news*. Routledge.

Keuzenkamp, J. & Koenen, B. (2024). *Lokale media in Amsterdam*. Kantar Public.

Knight, A., Geuze, C., & Gerlis, A. (2008). Who is a journalist. *Journalism Studies*, 9(1), 117-131.

Koetsenruijter, A. W. M., & de Jong, J. C. (2023). *The rhetoric of trust in local news media: Proximity as a quintessential news quality*. Leiden University. <https://doi.org/10.55206/YGYX6312>

Nielsen, R. K. (Ed.) (2015). *Local journalism: The decline of newspapers and the rise of digital media*. I.B. Tauris.

Bijlage 1: Quicksan: de methode

Een quickscan gebaseerd op Leidse hyperlokale publicaties uit 2024. De onderzoekers hebben hierbij gekeken naar de volgende punten. Mocht iets niet te vinden/beantwoorden zijn, is er ‘onbekend’/’n.v.t.’ ingevuld.

- **Krant of nieuwsbrief:** Krant - Nieuwsbrief
- **Opgericht:** Jaartal
- **Online archief:** Ja - Nee
- **Frequentie:** ... Keer per jaar
- **Omvang:** ... Pagina's
- **Andere media:** Website, Facebook, Instagram, wijkkrant, nieuwsbrief etc.
- **Oplage:** ... Stuks
- **Redactieleden:** ... Mensen
- **Taal:** Nederlands - Engels - Anders?
- **Genres:** Nieuwsbericht - Achtergrondverhaal - Interview - Opiniestuk -
Commentaar - Profiel of persoonsbeschrijving - Column - Cartoon - Analyse -
Recensie – Overig
- **Onderwerpen:** Religieuze communicatie/religie - Kwaliteit van onderwijs -
Multiculturele samenleving - Amateursport - Economische situatie/werkgelegenheid -
Huisvesting - Topsport - Evenementen agenda - Verkeer - Kwaliteit van zorg -
Veiligheid - Geschiedenis - Overig - Natuur- en leefomgeving

Legenda van de genres en onderwerpen in de quickscan

In de QuickScan wordt er bepaald welke genres onder meer wel/niet aan bod komen bij de wijkkranten en nieuwsbrieven. De categorieën van genres zijn bepaald naar aanleiding van het Basisboek Journalistiek Schrijven (Asbreuk et al, 2020). Hier worden de volgende genres onderscheiden:

- *Nieuwsbericht*

Dit is een feitelijke weergave van recente gebeurtenissen, met nadruk op actualiteit en objectieve verslaglegging.

- *Achtergrondverhaal*

Een verdiepend artikel dat context en uitleg biedt bij nieuws of lokale thema's.

- *Interview*

Een uitwisseling in vraag-antwoordvorm waarin de geïnterviewde centraal staat en hun verhaal vertelt over een bepaald onderwerp.

- *Opinieartikel*

Dit is een betogende tekst waarin de auteur een duidelijk standpunt inneemt over een maatschappelijk of lokaal onderwerp.

- *Commentaar*

Dit genre verwijst naar een korte redactioneel beschouwing waarin een visie of oordeel over een actuele kwestie wordt gegeven.

- *Profiel- of persoonsbeschrijving*

In dergelijke beschrijvingen wordt een verhalend portret van een individu uit de wijk geschreven, vaak bedoeld om te informeren of om te verbinden.

- *Column*

Een persoonlijk getinte en regelmatig terugkerende beschouwing, vaak met een lichte, ironische of humoristische toon.

- *Cartoon*

Een illustratieve uitleg die op satirische of kritische wijze inspeelt op lokale gebeurtenissen of thema's.

- *Analyse*

Dit genre verwijst naar een diepgravende bespreking waarin een lokale kwestie systematisch wordt uitgelegd of aangeduid.

- *Recensie*

Dit is een beoordeling van een cultureel of lokaal evenement of activiteit.

- *Overig*

Dit is een verzamelcategorie voor publicaties die buiten de bovenstaande genres vallen, zoals colofons of vacatures.

Tevens wordt er ook bepaald welke onderwerpen wel/niet aan bod komen. De onderwerp categorieën zijn bepaald naar aanleiding van het onderzoek van Costera Meijer (2020). Zij onderscheidt de volgende onderwerpen:

- *Religieuze communicatie/religie*

Dit onderwerp verwijst naar berichtgeving met betrekking tot geloofsgemeenschappen, religieuze activiteiten of levensbeschouwelijke kwesties in de wijk.

- *Kwaliteit van onderwijs*

Dit onderwerp verwijst naar artikelen over lokale scholen, onderwijskwaliteit, toegankelijkheid en betrokkenheid van ouders of instellingen.

- *Multiculturele samenleving*

Verslaglegging over etnische diversiteit, interculturele relaties, inclusie en de representatie van verschillende bevolkingsgroepen.

- *Amateursport*

Dit onderwerp verwijst naar lokale berichtgeving over sportverenigingen, sportevenementen en sportieve betrokkenheid van wijkbewoners.

- *Economische situatie/werkgelegenheid*

Lokale berichtgeving over economische ontwikkelingen, lokale werkgelegenheid, armoedeproblematiek of ondernemersklimaat in de wijk.

- *Huisvesting*

Dit onderwerp behandelt thema's als woningaanbod, woonkwaliteit, renovatieprojecten, woonoverlast en betaalbaarheid van woningen.

- *Topsport*

Berichtgeving met een focus op (inter)nationale topsporters of -evenementen, wanneer deze relevant zijn of wijkbewoners raken.

- *Evenementen agenda*

Betreft aankondigingen en verslaglegging van lokale activiteiten zoals festivals, buurtfeesten, markten of culturele bijeenkomsten.

- *Verkeer*

Dit onderwerp behandelt kwesties als verkeersveiligheid, infrastructuur, parkeerbeleid of openbaar vervoer in de wijk.

- *Kwaliteit van zorg*

Verslaglegging die verwijst naar lokale gezondheidszorg, welzijnsvoorzieningen, mantelzorg of ervaringen met zorginstellingen.

- *Veiligheid*

Dit onderwerp omvat nieuws over criminaliteit, buurtpreventie, openbare orde en gevoelens van (on)veiligheid onder de wijkbewoners.

- *Geschiedenis*

Betreft historische verhalen, erfgoed, herdenkingen of het verleden van de wijk en haar bewoners.

- *Overig*

Dit is een categorie voor onderwerpen die niet direct onder de bovengenoemde thema's vallen, zoals oproepen, praktische mededelingen of persoonlijke verhalen.

- *Natuur- en leefomgeving*

Dit onderwerp verwijst naar thema's als groenvoorziening, duurzaamheid, milieu, klimaatadaptatie en de inrichting van de openbare ruimte.

Leiden Midden

Buurtvereniging de Put in de Oude Morsch

Krant/nieuwsbrief	Krant: “De put in de Oude Morsch”
Online archief	https://www.deoudemorsch.nl/archief/
Frequentie	4x per jaar (ieder seizoen, laatste in 2023)
Omvang	+/- 14-20 pagina's
Andere media	Website, Facebook
Oplage	450
Redactieleden	+/- 10 (2023)
Taal	Nederlands
Opgericht	1997
Genres	In 2024 niet meer uitgebracht, dus n.v.t.
Onderwerpen	In 2024 niet meer uitgebracht, dus n.v.t.

Typering:

De Put in de Oude Morsch was de wijkkrant van buurtvereniging De Oude Morsch en verscheen vier keer per jaar. Met 14–20 pagina's, een actieve redactie van zo'n tien leden en een oplage van 450 stuks had de krant een sterke buurtbinding. De laatste editie verscheen in 2023. De krant is nog online te raadplegen via het archief op de buurtwebsite.

Buurtcomité Hoge Woerd e.o.

Krant/nieuwsbrief	Krant: “Het Hoogste Woerd”
Online archief	https://hethoogstewoerd.nl/buurtkranten/
Frequentie	2x per jaar (voorjaar, najaar)
Omvang	+/- 30-40 pagina's
Andere media	Website, Facebook
Oplage	Alle huizen in de wijk ontvangen een krant
Redactieleden	3
Taal	Nederlands
Opgericht	1975
Genres	Nieuwsbericht (15x) Achtergrondverhaal (11x) Overig (7x) Column (6x) Interview (3x) Cartoon (3x)
Onderwerpen	Overig (13x) Natuur en leefomgeving (10x) Geschiedenis (4x) Huisvesting (3x) Evenementen agenda (3x) Verkeer (3x) Zorg (3x) Onderwijs (1x) Multiculturele samenleving (1x) Economische situatie/werkgelegenheid (1x) Veiligheid (1x)
Aantal artikelen	45

Typering:

Het Hoogste Woerd is de halfjaarlijkse wijkkrant van Buurtcomité Hoge Woerd e.o. Met 30–40 pagina's op glanzend papier en een magazine-achtige vormgeving valt de krant op. De inhoud varieert van nieuws en achtergrondverhalen tot vaste rubrieken over natuur en wijkcijfers. De krant wordt huis-aan-huis verspreid en is ook online terug te vinden.

Wijkvereniging Noordvest-Molenbuurt

Krant/nieuwsbrief	Nieuwsbrief (alleen op inschrijving)
Online archief	Nee
Frequentie	n.b.
Omvang	n.b.
Andere media	Website
Oplage	n.b.
Redactieleden	n.b.
Taal	n.b.
Opgericht	n.b.
Genres	n.b.
Onderwerpen	n.b.

Typering:

De wijkvereniging Noordvest-Molenbuurt communiceert via een digitale nieuwsbrief, uitsluitend beschikbaar voor ingeschreven bewoners. Er is geen openbaar archief of vaste verschijningsfrequentie. Aanvullende informatie wordt gedeeld via de website van de vereniging.

Buurtvereniging Marendorp

Krant/nieuwsbrief	Krant: "Marepost"
Online archief	https://www.marendorp.nl/index.html
Frequentie	3x per jaar
Omvang	4 pagina's
Andere media	Website
Oplage	1900
Redactieleden	2-5
Taal	Nederlands (soms Engels)
Opgericht	1974
Genres	Nieuwsbericht (23x) Overig (7x) Profiel (4x) Column (4x) Interview (2x)
Onderwerpen	Natuur en leefomgeving (11x) Overig (10x) Veiligheid (5x) Evenementen agenda (5x) Verkeer (3x) Geschiedenis (3x) Onderwijs (1x) Multiculturele samenleving (1x) Huisvesting (1x) Verkeer (3x) Zorg (1x)
Aantal artikelen	40 artikelen

Typering:

Marepost is de wijkkrant van Marendorp en verschijnt drie keer per jaar. De krant telt vier pagina's en wordt verspreid in een oplage van 1900 exemplaren. De inhoud varieert van nieuwsberichten en columns tot interviews en profielen, met aandacht voor thema's als natuur, veiligheid en buurtgeschiedenis. Marepost verschijnt in het Nederlands en is ook online te vinden via de website van de buurtvereniging.

Buurtvereniging Maredijkbuurt

Krant/nieuwsbrief	Krant: "Kijk op de Wijk"
Online archief	https://www.maredijkbuurt.nl/category/buurtkrant/
Frequentie	6x per jaar
Omvang	4 pagina's
Andere media	Website, Facebook
Oplage	Alle huizen in de wijk ontvangen een krant
Redactieleden	3
Taal	Nederlands en Engels
Opgericht	n.b.
Genres	Nieuwsbericht (39x) Interview (7x) Overig (5x) Profiel (1x)
Onderwerpen	Evenementen agenda (27x) Overig (9x) Multiculturele samenleving (8x) Natuur en leefomgeving (6x) Huisvesting (2x)
Aantal artikelen	52

Typering:

Kijk op de Wijk is de wijkkrant van de Maredijkbuurt en verschijnt zes keer per jaar. Met vier pagina's op glanzend papier oogt de krant verzorgd en toegankelijk. De inhoud richt zich op buurtactiviteiten en bevat oproepen tot participatie. Vaste rubrieken zijn 'Maredijks Kidskornet' en 'In de Spotlight'. Ook leveren verschillende werkgroepen in de wijk iedere editie opnieuw kopij aan. De krant verschijnt in het Nederlands en Engels (alleen online), wordt huis-aan-huis verspreid en is ook online beschikbaar.

Buurtvereniging PAL Leiden

Krant/nieuwsbrief	Krant: "Hart van de Stad Krant" Digitale nieuwsbrief op inschrijving
Online archief	https://palleiden.nl/hart-van-de-stad-krant/
Frequentie	3x per jaar
Omvang	15 pagina's
Andere media	Website
Oplage	3.000
Redactieleden	5
Taal	Nederlands
Opgericht	1976
Genres	Nieuwsbericht (15x) Interview (15x) Achtergrondverhaal (14x) Column (7x) Overig (6x) Profiel (5x) Commentaar (2x) Opinie (1x) Recensie (1x) Overig (6x)
Onderwerpen	Overig (28x) Natuur en leefomgeving (13x) Geschiedenis (8x) Huisvesting (2x) Veiligheid (2x) Multiculturele samenleving (1x) Evenementenagenda (1x) Economische situatie/werkgelegenheid (1x) Zorg (1x) Onderwijs (1x) Verkeer (1x)
Aantal artikelen	72

Typering:

De Hart van de Stad-krant is een uitgave van wijkvereniging PAL Leiden (Pieters- en Academiewijk en Levendaal-west) die drie keer per jaar verschijnt. De krant is met een oplage van 3.000 de grootste buurtkrant in Leiden, en bevat 28 pagina's waarin interviews, achtergrondverhalen en nieuwsberichten

die worden ontvangen door de wijkbewoners, ambtenaren bij de Gemeente Leiden én lokale media als het Leidsch Dagblad.

Buurtvereniging Tussen de Rijnen

Krant/nieuwsbrief	Nieuwsbrief: “Tussen de Rijnen”
Online archief	https://www.tussenderijnen.nl/about/
Frequentie	1-2x per jaar
Omvang	4 pagina’s
Andere media	Website
Oplage	n.b.
Redactieleden	n.b.
Taal	Nederlands
Opgericht	n.b.
Genres	Nieuwsbericht (6x) Overig (3x)
Onderwerpen	Evenementenagenda (4x) Natuur en leefomgeving (2x) Overig (2x) Huisvesting (1x)
Aantal artikelen	9

Typering:

Circa twee keer per jaar verschijnt de nieuwsbrief van wijkvereniging Tussen de Rijnen. In 4 pagina’s kunnen behoorlijke ontwikkelingen in de buurt worden besproken, zoals de evenementen die er plaatsvinden, duurzame buurtinitiatieven of projecten die er toch niet kwamen. ‘Geluiden uit de wijk’ zijn welkom bij de vereniging.

Buurtvereniging Zeeheldenbuurt

Krant/nieuwsbrief	Krant: “Zeeheldenbuurt”
Online archief	https://zeeheldenbuurtleiden.nl/brieven-persbericht en/
Frequentie	1x per jaar (voor het laatst in 2015)
Omvang	5-8 pagina's
Andere media	Website (laatste bericht in 2022), Facebookgroep
Oplage	n.b.
Redactieleden	n.b.
Taal	Nederlands
Opgericht	n.b.
Genres	In 2024 niet meer uitgebracht, dus n.v.t.
Onderwerpen	In 2024 niet meer uitgebracht, dus n.v.t.

Buurtvereniging Pancras-West

Krant/nieuwsbrief	Krant (Glossy): "PANgeCRAS"
Online archief	https://www.tussenderijnen.nl/about/
Frequentie	3x per jaar
Omvang	16-20 pagina's
Andere media	Website, Nieuwsbrief, Facebookpagina, Instagram
Oplage	Alle huizen in de wijk ontvangen een krant
Redactieleden	4
Taal	Nederlands en Engels
Opgericht	n.b.
Genres	Nieuwsbericht (9x) Overig (8x) Interview (5x) Column (3x) Achtergrondverhaal (2x) Recensie (1x)
Onderwerpen	Overig (14x) Multiculturele samenleving (3x) Evenementenagenda (7x) Multiculturele samenleving (3x) Natuur en leefomgeving (3x)
Aantal artikelen	28

Typering:

De glossy-magazine PANgeCRAS is het product van de wijkvereniging Pancras-West, in het historische centrum van Leiden. De oplage van 750 stuks wordt door leden van de vereniging zelf rondgebracht in de wijk. In het blad is o.a. te vinden een gedicht van Leidse dichter Han Ruijgrok, de vaste column van een expat in Leiden en terugkerend item #buurinbeeld.

Buurtvereniging Pancras-West

Krant/nieuwsbrief	Nieuwsbrief: "Wijknieuws"
Online archief	https://www.tussenderijnen.nl/about/
Frequentie	6x per jaar
Omvang	1 pagina
Andere media	Website, Krant (Glossy), Facebookpagina, Instagram
Oplage	n.b.
Redactieleden	n.b.
Taal	Nederlands
Opgericht	n.b.
Genres	Nieuwsbericht (4x) Overig (2x)
Onderwerpen	Evenementenagenda (4x) Overig (2x)
Aantal artikelen	6

Leiden Zuid

Wijkkrant tuinstad staalwijk

Krant of nieuwsbrief	Krant: "Tuinstad staalwijk: wijkkrant"
Opgericht	1996
Online archief	Ja: https://www.tuinstadstaalwijk.nl/wijkkrant
Frequentie	Vier keer per jaar
Omvang	Ongeveer 16 pagina's
Andere media	Website, Nieuwsbrief, Facebook
Oplage	1900 stuks
Redactieleden	Vijf
Taal	Nederlands
Genres	Nieuwsbericht (8x) Achtergrondverhaal (8x) Overig (8x) Columns (7x) Profiel/persoonsbeschrijving (4x) Analyse (3x) Interview (2x) Recensie (0x) Opinieartikel (0x) Commentaar (0x) Cartoon (0x)
Onderwerpen	Overig (15x) Natuur- en leefomgeving (9x) Geschiedenis (7x) Multiculturele samenleving (4x) Economische situatie/werkgelegenheid (2x) Huisvesting (2x) Evenementen agenda (2x) Verkeer (2x) Topsport (0x) Veiligheid (0x) Religieuze communicatie/religie (0x) Kwaliteit van onderwijs (0x) Amateursport (0x) Kwaliteit van zorg (0x)

Typering:

Uit de QuickScan blijkt dat een medium zoals de wijkkrant van Tuinstad Staalwijk, met een redactie van meer dan twee leden, ook een grotere hoeveelheid artikelen, gebruikte genres en geschreven onderwerpen heeft. Opvallend hierin is ook dat deze wijkkrant te lezen is als een soort magazine – en niet een typische ‘krant’. De opmaak van de krant is consistent met altijd hetzelfde kleurgebruik, altijd dezelfde twee verschillende lettertypes (los van de advertenties) en fotogebruik. Er zijn veel advertenties in de wijkkrant. Daarnaast is er veel aandacht voor de wijk in de geschreven onderwerpen door rubrieken waarin nieuwe ondernemers zichzelf en hun onderneming voorstellen, verslaglegging over evenementen en geschiedenis van de wijk. De website van Tuinstad Staalwijk is makkelijk in gebruik, veelzijdig en overzichtelijk.

Nieuwsbrief Tuinstad Staalwijk

Krant/nieuwsbrief	Nieuwsbrief
Online archief	Gedeeltelijk, alleen de meest recente: https://www.tuinstadstaalwijk.nl/nieuwsbrief
Frequentie	Vier keer per jaar
Omvang	Eén lange MailChimp pagina
Andere media	Website, wijkkrant, Facebook
Oplage	±375 abonnees
Redactieleden	Twee, met soms ondersteuning van vijf andere
Taal	Nederlands
Opgericht	±2015
Genres	Nieuwsbericht (6x) Overig (2x) Recensie (0x) Interview (0x) Achtergrondverhaal (0x) Profiel- of persoonsbeschrijving (0x) Column (0x) Opinieartikel (0x) Commentaar (0x) Cartoon (0x) Analyse (0x)
Onderwerpen	Overig (4x) Verkeer (2x) Huisvesting (1x) Natuur- en leefomgeving (1x) Evenementen agenda (0x) Topsport (0x) Veiligheid (0x) Economische situatie/werkgelegenheid (0x) Religieuze communicatie/religie (0x) Kwaliteit van onderwijs (0x) Multiculturele samenleving (0x) Amateursport (0x) Kwaliteit van zorg (0x) Geschiedenis (0x)
Aantal artikelen	8

Typering: De nieuwsbrief van Tuinstad Staalwijk heeft een frequentie van 3 à 4 keer per jaar, maar heeft geen compleet archief. De laatste nieuwsbrief van 2024 is op de website te vinden, maar andere edities staan hier niet op. Hierom is deze QuickScan alleen gemaakt op basis van die editie. De redactie bestaat voornamelijk uit twee personen. Zij schrijven de nieuwsbrief en zorgen voor de opmaak, maar zo nu en dan is er ondersteuning uit het wijkcomité. In de nieuwsbrief worden voornamelijk nieuwsberichten geplaatst, geschreven in verschillende onderwerpen. De meest voorkomende is 'Overig'. Er wordt in de opmaak veel gebruikgemaakt van 'blokken' tekst, waarin deze blokken altijd verschillen in kleur. Veel van deze artikelen hebben een bijpassende foto. De nieuwsbrief is anders dan de wijkkrant in niet alleen opmaak, maar ook schrijfstijl en onderwerpkeuzes. De onderwerpen worden zakelijk beschreven, waarin alle noodzakelijke informatie meteen duidelijk wordt. Meer dan die informatie wordt niet beschreven.

Nieuwsbrief Waardeiland

Krant/nieuwsbrief	Nieuwsberichten
Online archief	https://www.waardeiland.nl/vereniging-waardeiland/nieuwsberichten
Frequentie	Ongeveer drie keer per jaar
Omvang	Ongeveer een halve websitepagina
Andere media	Website
Oplage	Onbekend
Redactieleden	Eén lid, met soms ondersteuning van overige collega's. Verschilt.
Taal	Nederlands
Opgericht	n.v.t.
Genres	Nieuwsbericht (9x) Overig (6x) Interview (0x) Achtergrondverhaal (0x) Recensie (0x) Profiel- of persoonsbeschrijving (0x) Column (0x) Opinieartikel (0x) Commentaar (0x) Cartoon (0x) Analyse (0x)
Onderwerpen	Natuur- en leefomgeving (7x) Evenementen agenda (6x) Verkeer (1x) Overig (1x) Topsport (0x) Veiligheid (0x) Economische situatie/werkgelegenheid (0x) Religieuze communicatie/religie (0x) Kwaliteit van onderwijs (0x) Multiculturele samenleving (0x) Amateursport (0x) Huisvesting (0x) Kwaliteit van zorg (0x) Geschiedenis (0x)
Aantal artikelen	15

Typering:

Waardeiland heeft geen ‘typische’ nieuwsbrief – en noemen dit dan ook ‘nieuwsberichten’. Deze staan op de website, waar je naar beneden moet scrollen om hierbij te komen. Het aantal redactieleden verschilt per nieuwsbericht. Het genre waar het meest uitgeput wordt, is ‘Nieuwsbericht’. De onderwerpen zijn voornamelijk ‘Natuur- en leefomgeving’, maar ook wordt er bijna net zoveel aandacht besteed aan ‘Evenementen agenda’. Bij deze nieuwsberichten was echter niet altijd in één oogopslag duidelijk wanneer die waren gepubliceerd en door wie. De schrijver/schrijfster van de artikelen wordt niet benoemd. In een aantal nieuwsberichten wordt de mogelijkheid gegeven door te klikken naar meer informatie over het betreffende bericht en onderwerp.

Haagwegkwartier

Krant/nieuwsbrief	Nieuwsberichten (in de vorm van flyers)
Online archief	Nee
Frequentie	Drie keer per jaar
Omvang	Eén A4 pagina
Andere media	Website, Instagram
Oplage	1000 huis aan huis, ±180 mails
Redactieleden	Onbekend
Taal	Nederlands
Opgericht	n.v.t.
Genres	Overig (3x) Nieuwsbericht (0x) Interview (0x) Achtergrondverhaal (0x) Recensie (0x) Profiel- of persoonsbeschrijving (0x) Column (0x) Opinieartikel (0x) Commentaar (0x) Cartoon (0x) Analyse (0x)
Onderwerpen	Evenementen agenda (3x) Overig (0x) Natuur- en leefomgeving (0x) Topsport (0x) Veiligheid (0x) Verkeer (0x) Economische situatie/werkgelegenheid (0x) Religieuze communicatie/religie (0x) Kwaliteit van onderwijs (0x) Multiculturele samenleving (0x) Amateursport (0x) Huisvesting (0x) Kwaliteit van zorg (0x) Geschiedenis (0x)
Aantal artikelen	3

Typering:

Het Haagwegkwartier heeft geen online archief van de ‘Nieuwsbrief’, waardoor ik dit per mail heb ontvangen na aanvraag daarvoor te hebben gedaan. Deze nieuwsbrief is in feite flyers die door e-mail en huis-aan-huis worden verspreid. Het is onbekend hoe de redactie van dit medium is samengesteld. De flyers zijn echter dynamisch vormgegeven, met veel kleurgebruik en verschillende lettertypes. De kleuren zijn voornamelijk rood en groen, die ook terugkomen in het logo van het Haagwegkwartier, en zo nu en dan goud. In beide flyers is linksboven een foto weergegeven waar de flyer en het bericht over gaan, die altijd in een cirkelvorm is getoond. Deze flyers zijn altijd ter aankondiging van een evenement, waardoor dus aandacht wordt gegeven aan de verbindende en agendafunctie.

Vereniging Zuid-West 100

Krant/nieuwsbrief	Wijkkrant: "Intermezzo"
Online archief	Nee
Frequentie	Vier keer per jaar
Omvang	24 pagina's
Andere media	Website, WhatsApp groepen (2)
Oplage	±100
Redactieleden	2
Taal	Nederlands
Opgericht	±1975
Genres	Overig (28x) Nieuwsbericht (12x) Interview (1x) Achtergrondverhaal (1x) Recensie (1x) Profiel- of persoonsbeschrijving (1x) Column (0x) Opinieartikel (0x) Commentaar (0x) Cartoon (0x) Analyse (0x)
Onderwerpen	Overig (37x) Natuur- en leefomgeving (5x) Evenementen agenda (1x) Topsport (1x) Veiligheid (0x) Verkeer (0x) Economische situatie/werkgelegenheid (0x) Religieuze communicatie/religie (0x) Kwaliteit van onderwijs (0x) Multiculturele samenleving (0x) Amateursport (0x) Huisvesting (0x) Kwaliteit van zorg (0x) Geschiedenis (0x)
Aantal artikelen	14 uit 2024, 15 uit 2018 en 15 uit 2017 = 44 artikelen

Typering:

Vereniging Zuid-West 100 heeft een website. Hierop is geen archief te vinden van de wijkkrant; het bevat immers één pagina. Opvallend is dat hier niets gemeld wordt over de wijkkrant 'Intermezzo'. Hiervoor heb ik gemaild en één exemplaar kunnen bemachtigen van 2024, 2018 en 2017. Hieruit zijn de genres en onderwerpen van bovenstaande tabel bepaald. Zowel in genres als onderwerpen wordt er veel geschreven in de categorie 'Overig'. Ook het genre 'Nieuwsbericht' wordt meermaals gebruikt. Zo is er een herhaaldelijk gebruik aan dezelfde rubrieken als 'Geef de pen door', 'Smullen met Corrie' en 'Literair hoekje' die de verbindende en informerende functie representeren. Opvallend is dat de Intermezzo één artikel heeft besteed aan het onderwerp 'Topsport', wat dus een uitzondering is op alle overige geanalyseerde artikelen.

Nieuwsbrief Vlietpoort

Krant/nieuwsbrief	Nieuwsbrief
Online archief	https://www.vlietpoort.nl/voor-bewoners/nieuwsbrief/
Frequentie	Drie keer per jaar
Omvang	Ongeveer 2 pagina's
Andere media	Website, Facebook
Oplage	Onbekend
Redactieleden	Eén persoon
Taal	Nederlands
Opgericht	De eerste nieuwsbrief lijkt op de website opgericht te zijn in 2022
Genres	Na 2023 niets meer uitgebracht, dus 2023 is geanalyseerd. Nieuwsbericht (17x) Overig (4x) Achtergrondverhaal (0x) Interview (0x) Opiniëartikel (0x) Commentaar (0x) Profiel- of persoonsbeschrijving (0x) Column (0x) Cartoon (0x) Analyse (0x) Recensie (0x)
Onderwerpen	Na 2023 niets meer uitgebracht, dus 2023 is geanalyseerd. Evenementen agenda (8x) Overig (5x) Natuur- en leefomgeving (3x) Veiligheid (2x) Verkeer (2x) Economische situatie/werkgelegenheid (1x) Religieuze communicatie/religie (0x) Kwaliteit van onderwijs (0x) Multiculturele samenleving (0x) Amateursport (0x) Huisvesting (0x) Topsport (0x) Kwaliteit van zorg (0x) Geschiedenis (0x)

Typering:

Vlietpoort is aan een nieuwsbrief begonnen, maar heeft dit online een jaar volgehouden. In het kader van actualiteit op hun website bij bijvoorbeeld het kopje ‘Actueel’, is het veelal actueel nieuws uit 2022 en 2023, met één enkel bericht als uitzondering waar 2024 drie keer wordt benoemd. Deze QuickScan is uitgevoerd op de nieuwsbrieven van 2023. Opvallend hieraan is dat er enkel van twee genres gebruikt wordt gemaakt: ‘Nieuwsbericht’ (aanzienlijk veel) en ‘Overig’. Bij onderwerpen is dat anders: er worden over zes verschillende onderwerpen geschreven. De nieuwsbrieven hebben in twee edities dezelfde lettertypes gehad, met één editie (de meest recente op de website) die hier afwijkend in was. Ze beginnen en eindigen hun nieuwsbrieven in diezelfde twee edities hetzelfde: “Beste Vlietpoortbewoners en leden van de Wijkvereniging Vlietpoort” met als afsluiter: “Met vriendelijke groet, Bestuur Wijkvereniging Vlietpoort”. Door op deze manier aandacht op hun buurtbewoners te vestigen, wordt de verbindende functie onderstreept. Ook hebben zij een Facebookpagina en is er één redactielid genoemd.

**Vereniging Professoren- &
Burgemeesterswijk**

Krant/nieuwsbrief	Nieuwsbrief: "De Wijkupdate"
Online archief	Nee
Frequentie	3 keer per jaar
Omvang	2 pagina's
Andere media	Website, wijkkrant, Facebook, informatieborden, Nextdoor
Oplage	1100 stuks
Redactieleden	1
Taal	Nederlands
Opgericht	2017
Genres	Overig (7x) Nieuwsbericht (4x) Commentaar (1x) Achtergrondverhaal (0x) Column (0x) Interview (0x) Recensie (0x) Profiel of persoonsbeschrijving (0x) Opinieartikel (0x) Cartoon (0x) Analyse (0x)
Onderwerpen	Evenementen agenda (7x) Overig (4x) Natuur- en leefomgeving (1x) Veiligheid (0x) Verkeer (0x) Economische situatie/werkgelegenheid (0x) Religieuze communicatie/religie (0x) Kwaliteit van onderwijs (0x) Multiculturele samenleving (0x) Amateursport (0x) Huisvesting (0x) Topsport (0x) Kwaliteit van zorg (0x) Geschiedenis (0x)
Aantal artikelen	12

Typering:

De Wijkupdate is een overzichtelijke en verzorgd vormgegeven e-mailnieuwsbrief die bewoners informeert over aankomende activiteiten in de wijk. De mail opent met een herkenbaar logo en een korte inhoudsopgave of opsomming van wat er binnenkort te doen is. Dankzij duidelijke scheidingen tussen onderwerpen en bijpassende afbeeldingen straalt de vormgeving rust uit. Elk evenement is kort toegelicht en voorzien van een afbeelding of poster. Af en toe worden sponsors vermeld bij de activiteiten. De toon is informatief en gericht op het versterken van de verbondenheid in de wijk. Ook is er ruimte voor oproepen en bewonersinitiatieven. *De Wijkupdate* is praktisch, uitnodigend en helder gestructureerd.

**Vereniging Professoren- &
Burgemeesterswijk**

Krant/nieuwsbrief	Krant: "De Wijkkrant"
Online archief	https://ww.profburgwijk.nl/c/wijkkrant
Frequentie	3 keer per jaar
Omvang	48 pagina's
Andere media	Website, nieuwsbrief, Facebook, informatieborden, Nextdoor
Oplage	3650 stuks
Redactieleden	5
Taal	Nederlands
Opgericht	1995
Genres	Nieuwsbericht (21x) Overig (19x) Achtergrondverhaal (18x) Column (6x) Interview (6x) Commentaar (4x) Profiel of persoonsbeschrijving (4x) Recensie (2x) Opinieartikel (0x) Cartoon (0x) Analyse (0x)
Onderwerpen	Natuur- en leefomgeving (21x) Overig (20x) Evenementen agenda (16x) Amateursport (6x) Huisvesting (4x) Religieuze communicatie/religie (3x) Geschiedenis (3x) Verkeer (2x) Multiculturele samenleving (2x) Veiligheid (0x) Economische situatie/werkgelegenheid (0x) Kwaliteit van onderwijs (0x) Topsport (0x) Kwaliteit van zorg (0x)
Aantal artikelen	80

Typering:

De Wijkkrant is een professioneel vormgegeven blad van 48 pagina's in kleur, met vaste rubrieken, een herkenbare opmaak en een duidelijke redactionele structuur. De krant verschijnt vier keer per jaar en is gevuld met interviews, portretten, wijknieuws en inspirerende verhalen. Jong en oud worden betrokken: er is veel aandacht voor mensen in de wijk. Foto's van redacteuren bij de artikelen en uitgebreide fotospreads dragen bij aan de professionele uitstraling van de krant. Een breed scala aan onderwerpen wordt belicht, waaronder duurzaamheid, natuur, cultuur, geschiedenis, sport en kunst. De Wijkkrant wordt grotendeels mogelijk gemaakt door advertenties, zonder dat dit afbreuk doet aan de inhoudelijke kwaliteit. Elke editie opent met een stukje van de hoofdredacteur en bevat een vaste pagina van het wijkbestuur. De toon is positief, maar niet kritiekloos. Er is ruimte voor vragen, observaties en verdieping. De wijkkrant laat zien waar de wijk trots op is.

Wijkcomité Vreewijk

Krant/nieuwsbrief	Nieuwsbrief: “De Vreewijker nieuwsbrief”
Online archief	https://vreewijker.nl/bestuur-vreewijkcomite/archief-vreewijker/
Frequentie	2 keer per jaar
Omvang	2 pagina's
Andere media	Website, Facebook, LinkedIn, Instagram, Nextdoor
Oplage	n.b.
Redactieleden	n.b.
Taal	Nederlands
Opgericht	n.b.
Genres	Overig (13x) Nieuwsbericht (3x) Commentaar (2x) Achtergrondverhaal (0x) Column (0x) Interview (0x) Recensie (0x) Profiel of persoonsbeschrijving (0x) Opinieartikel (0x) Cartoon (0x) Analyse (0x)
Onderwerpen	Overig (7x) Evenementen agenda (5x) Multiculturele samenleving (2x) Economische situatie/werkgelegenheid (2x) Natuur- en leefomgeving (1x) Amateursport (1x) Veiligheid (0x) Verkeer (0x) Religieuze communicatie/religie (0x) Kwaliteit van onderwijs (0x) Huisvesting (0x) Topsport (0x) Kwaliteit van zorg (0x) Geschiedenis (0x)
Aantal artikelen	18

Typering:

De Vreewijker is een eenvoudige, functionele nieuwsbrief van het wijkcomité Vreewijk, die twee keer per jaar verschijnt. De opmaak is wisselend en rechttoe rechtaan, met weinig tot geen beeldmateriaal. De toon is praktisch en informatief, gericht op terugkoppeling, oproepen en wijkinformatie. De nieuwsbrief bevat opvallend korte berichten over aankomende en afgelopen activiteiten, bestuurswisselingen, de financiën van het wijkcomité, en onderwerpen als duurzaamheid en wijkstatistiek. Redactionele vormgeving of storytelling is beperkt aanwezig. De inhoud is feitelijk en bedoeld om bewoners te informeren over het reilen en zeilen van de wijkvereniging. Hoewel de nieuwsbrief inzet op participatie, ontbreekt de uitnodigende uitstraling van een visueel aantrekkelijke wijkkrant of vormgegeven nieuwsbrief. De inhoud blijft bovendien vaak oppervlakkig.

Opmerking: door het uitblijven van contact met het wijkcomité is het niet gelukt alle informatie te verifiëren of aan te vullen.

Wijkcomité RoomMeerburg

Krant/nieuwsbrief	Nieuwsbrief: "Nieuwsbrief ROME"
Online archief	https://www.roommeerburg.nl/nieuwsbrieven/
Frequentie	2 keer per maand
Omvang	1 pagina
Andere media	Website, wijkkrant, Facebook, informatieborden
Oplage	350
Redactieleden	1
Taal	Nederlands
Opgericht	2013
Genres	Overig (33x) Nieuwsbericht (2x) Commentaar (0x) Achtergrondverhaal (0x) Column (0x) Interview (0x) Recensie (0x) Profiel of persoonsbeschrijving (0x) Opinieartikel (0x) Cartoon (0x) Analyse (0x)
Onderwerpen	Evenementen agenda (29x) Natuur- en leefomgeving (3x) Verkeer (2x) Overig (1x) Multiculturele samenleving (0x) Economische situatie/werkgelegenheid (0x) Amateursport (0x) Veiligheid (0x) Religieuze communicatie/religie (0x) Kwaliteit van onderwijs (0x) Huisvesting (0x) Topsport (0x) Kwaliteit van zorg (0x) Geschiedenis (0x)
Aantal artikelen	35

Typering:

De ROME nieuwsbrief is een praktische e-mailniewsbrief met aankondigingen van activiteiten in Roomburg en Meerburg. Elke editie opent met het herkenbare logo en maakt gebruik van kleur, verschillende lettertypes en visuele elementen om de inhoud levendig te presenteren. De nieuwsbrieven bevatten korte, duidelijke beschrijvingen van activiteiten, vaak vergezeld van flyers of posters die speciaal voor het evenement zijn ontworpen. Beeld en tekst sluiten goed op elkaar aan. De toon is uitnodigend en gericht op meedoen. De nieuwsbrief wil bewoners informeren, activeren en verbinden maar heeft vooral een praktische insteek.

Wijkcomité RoomMeerburg

Krant/nieuwsbrief	Krant: "De ROME krant"
Online archief	https://www.roommeerburg.nl/rome-krant
Frequentie	3 keer per jaar
Omvang	42 pagina's
Andere media	Website, nieuwsbrief, Facebook, informatieborden
Oplage	2500 stuks
Redactieleden	8
Taal	Nederlands
Opgericht	2013
Genres	Nieuwsbericht (25x) Overig (18x) Interview (18x) Profiel of persoonsbeschrijving (9x) Achtergrondverhaal (8x) Commentaar (3x) Cartoon (3x) Recensie (1x) Column (0x) Opinieartikel (0x) Analyse (0x)
Onderwerpen	Evenementen agenda (24x) Natuur- en leefomgeving (19x) Kwaliteit van zorg (15x) Overig (10x) Multiculturele samenleving (6x) Economische situatie/werkgelegenheid (3x) Geschiedenis (3x) Kwaliteit van onderwijs (2x) Amateursport (2x) Verkeer (1x) Veiligheid (0x) Religieuze communicatie/religie (0x) Kwaliteit van onderwijs (0x) Huisvesting (0x) Topsport (0x)
Aantal artikelen	85

Typering:

De ROME krant van Roomburg en Meerburg is een herkenbare, toegankelijke wijkkrant met een speelse opmaak vol foto's, patronen en vormen. De uitgave verschijnt driemaal per jaar en telt 23 kleurpagina's. Er zijn relatief veel advertenties. Met terugkerende rubrieken, persoonlijke verhalen en een warme, betrokken toon richt de krant zich op verbinding binnen de wijk. Het karakter is laagdrempelig en uitnodigend voor nieuwkomers. De krant biedt ruimte aan ideeën, zorgen en initiatieven van bewoners en nodigt uit tot ontmoeting en verkenning van de buurt en de mensen om je heen. De krant bevat ook veel nieuws dat relevant is voor de buurt. De redactie probeert de wijkbewoners actief te betrekken via interviews, oproepen, vergaderingen en enquêtes. Kortom: *De ROME krant* is een betrokken wijkkrant, met oog voor actualiteit, inclusie en onderlinge verbondenheid.

Wijkvereniging Cronestein

Krant/nieuwsbrief	Krant: "De WijkKrant"
Online archief	https://wijkverenigingcronestein.nl/archief/
Frequentie	2 keer per jaar
Omvang	16 pagina's
Andere media	Website, nieuwsbrief
Oplage	3000 stuks
Redactieleden	5 leden
Taal	Nederlands, af en toe Engels
Opgericht	2008
Genres	Overig (19x) Achtergrondverhaal (6x) Nieuwsbericht (5x) Commentaar (4x) Profiel of persoonsbeschrijving (3x) Column (2x) Interview (1x) Recensie (0x) Opinieartikel (0x) Cartoon (0x) Analyse (0x)
Onderwerpen	Overig (10x) Natuur- en leefomgeving (6x) Huisvesting (6x) Evenementen agenda (5x) Verkeer (4x) Multiculturele samenleving (4x) Economische situatie/werkgelegenheid (3x) Kwaliteit van zorg (1x) Geschiedenis (1x) Kwaliteit van onderwijs (0x) Amateursport (0x) Veiligheid (0x) Religieuze communicatie/religie (0x) Kwaliteit van onderwijs (0x) Topsport (0x)
Aantal artikelen	40

Typering:

De WijKrant van Cronestein heeft een herkenbare opmaak en een vaste stijl, wat zorgt voor continuïteit en herkenbaarheid. Het is een tweejaarlijkse uitgave van zestien pagina's, met slechts een beperkt aantal advertenties. De inhoud is gevarieerd: van aankondigingen van evenementen tot persoonlijke portretten van bewoners en kunstenaars uit de wijk. De toon is sociaal en uitnodigend, met veel aandacht voor betrokkenheid en participatie. Ook jongere bewoners leveren regelmatig bijdragen, en de internationale gemeenschap wordt betrokken door af en toe Engelse teksten op te nemen. Er is ruimte voor opinie en zo nu en dan een kritische noot, bijvoorbeeld in de vorm van een redactioneel commentaar of een column. Daarnaast speelt beeld een belangrijke rol: fotografie wordt veel ingezet om de verhalen te ondersteunen en de sfeer van de wijk in beeld te brengen. Kortom: *De WijKrant* is een toegankelijke en betrokken wijkkrant die informeert, verbindt en bewoners de ruimte biedt om mee te doen en hun stem te laten horen.

Leiden Noord en West

Vogelwijk

Krant/nieuwsbrief	Krant: "De Praatvogel"
Online archief	https://leiden.vogelwijk.nl/archief-praatvogels/
Frequentie	Vier keer per jaar
Omvang	+/- 28 pagina's
Andere media	Website
Oplage	450 exemplaren
Redactieleden	6
Taal	Nederlands
Opgericht	De oudste krant die online staat komt uit 1990, maar een tekst in de krant doet vermoeden dat het al ouder is.
Genres	Nieuwsbericht: 30 Overig: 22 Opinieartikel: 18 Profiel of persoonsbeschrijving: 4 Achtergrondverhaal: 2 Interview: 2 Cartoon: 1
Onderwerpen	Natuur en leefomgeving: 43 Evenementen-agenda: 16 Overig: 15 Geschiedenis: 1 Amateursport: 1
Aantal artikelen	79

Typering:

De Praatvogel is een wijkkrant in de Vogelwijk en kent een lange geschiedenis. In het online archief is een editie uit 1990 te vinden, waarin de inleiding begint met "Hallo, daar zijn we weer". Deze formulering suggereert dat de krant al vóór die tijd bestond. De uitgebreide redactie bestaat uit vijf redactieleden en één vormgever. Uit de analyse blijkt dat *De Praatvogel* een relatief uitgebreide wijkkrant is, met edities van ongeveer 28 pagina's. De inhoud richt zich voornamelijk op thema's rondom natuur en leefomgeving, zoals opruimacties in het Bos van Bosman, verduurzamingsinitiatieven in de wijk en werkzaamheden in de Vogelwijk. Opvallend is dat er relatief veel ruimte wordt geboden aan opinieartikelen. Daarnaast wordt het in een oplage van 450

exemplaren huis-aan-huis verspreid. Naast de papieren krant wordt er ook actief gecommuniceerd via een bijbehorende website.

Vogelwijk

Krant/nieuwsbrief	Nieuwsbrief: “Nieuwsbrief stichting wijkcomité Vogelwijk”
Online archief	https://leiden.vogelwijk.nl/email-wijkcomite/
Frequentie	In 2024 7x, jaren daarvoor was het 3x
Omvang	+/- 7 artikelen
Andere media	Website, wijkkrant
Oplage	n.v.t.
Redactieleden	1
Taal	Nederlands
Opgericht	Mei 2022 stond de eerste nieuwsbrief online
Genres	Nieuwsbericht: 34 Overig: 6 (veel oproepen om bijv. bezwaar tegen iets te maken) Opinie: 3
Onderwerpen	Evenementen-agenda: 20 Natuur en leefomgeving: 17 Overig: 5
Aantal artikelen	42

Typering:

Deze nieuwsbrief is van het wijkcomité Vogelwijk. Het wordt periodiek uitgebracht door de vormgever van *De Praatvogel*, telkens wanneer er behoefte is aan communicatie over actuele of urgente onderwerpen. De inhoud bestaat voornamelijk uit nieuwsberichten, aangevuld met enkele artikelen waarin bewoners worden opgeroepen om bezwaar in te dienen tegen specifieke plannen of ontwikkelingen. De berichtgeving richt zich in gelijke mate op evenementen die op de agenda staan en op thema's rondom natuur en leefomgeving.

Merenwijk

Krant/nieuwsbrief	Nieuwsbrief: "Merenwijk Agenda"
Online archief	https://us19.campaignarchive.com/home/?u=03f8748fc958c2bd38bbc349c&id=14f15e1e7d
Frequentie	Eén keer in de twee weken
Omvang	+/- 15 artikelen
Andere media	Website, Facebook
Oplage	n.v.t.
Redactieleden	2
Taal	Nederlands
Opgericht	November 2018
Genres	Nieuwsbericht: 347 Overig: 45
Onderwerpen	Evenementen-agenda: 248 Natuur en leefomgeving: 79 Overig: 44 Huisvesting: 7 Veiligheid: 3 Amateursport: 2 Verkeer: 1 Kwaliteit van de zorg: 1
Aantal artikelen	385

Typering:

De *Merenwijk Agenda* is een online nieuwsbrief van de Merenwijk en heeft een kleine redactie. Het wordt namelijk samengesteld door twee redactieleden. De nieuwsbrief bevat voornamelijk korte nieuwsberichten over aankomende evenementen. In vrijwel elk bericht wordt verwezen naar de oorspronkelijke bron, zoals de website of organisatie waar de informatie vandaan komt. De nieuwsbrief bevat daarnaast ook regelmatig berichten over thema's die betrekking hebben op natuur en leefomgeving. Naast de nieuwsbrief vindt er aanvullende communicatie plaats via andere kanalen. Zo wordt er door vrijwilligers gecommuniceerd via Facebook, en publiceert de wijkvereniging regelmatig informatie op de website.

Raadsherenbuurt

Krant/nieuwsbrief	Krant: “De Raadsheer”
Online archief	https://raadsherenbuurt.com/de-raadsheer/
Frequentie	4 keer per jaar
Omvang	± 36 pagina's
Andere media	Website, Flyers, Nextdoor
Oplage	320 stuks
Redactieleden	9
Taal	Nederlands, Engels (1 item)
Opgericht	1978
Genres	Overig: 45 Nieuwsbericht: 33 Achtergrondverhaal: 19 Column: 13 Profiel of persoonsbeschrijving: 12 Recensie: 11 Analyse: 8 Interview: 5
Onderwerpen	Overig: 44 Natuur- en leefomgeving: 28 Evenementen agenda: 17 Verkeer: 12 Multiculturele samenleving: 10 Geschiedenis: 9 Huisvesting: 8 Amateursport: 7 Kwaliteit van onderwijs: 4 Economische situatie/werkgelegenheid: 3 Veiligheid: 3 Kwaliteit van zorg: 1
Aantal artikelen	146

Typering:

De Raadsheer is de wijkkrant van de Raadsherenbuurt. De krant verschijnt sinds de oprichting in 1978 elk kwartaal, gemiddeld met 36 pagina's per editie, en wordt in een oplage van 320 stuks huis-aan-huis verspreid in de Raadsherenbuurt. De krant is onderdeel van Vereniging Raadsherenbuurt Leiden en kent een vaste redactie met duidelijke taakverdeling. Naast de gedrukte editie beheert de vereniging een website met een archief van de wijkkrant en aanvullende buurtinformatie. De krant richt zich inhoudelijk op buurtgericht nieuws, zoals natuur- en leefomgeving, verkeer, veiligheid en evenementen. Er is ook aandacht voor bewoners, onder andere via interviews en profiel of persoonsbeschrijvingen, waaronder de rubriek 'neighborhood voices' voor niet-Nederlandstalige buurtgenoten. Religie, zorg en onderwijs blijven vrijwel onbesproken. De inhoud wordt afgestemd op het thema van elke editie en ondersteund door achtergrondverhalen, columns en recensies van evenementen.

Wijkraad Stevenshof

Krant/nieuwsbrief	Krant: "Polderpraat"
Online archief	https://www.wijkraadstevenshof.nl/c/polderpraat
Frequentie	4 keer per jaar
Omvang	16 pagina's
Andere media	Website, Facebook, nieuwsbrief
Oplage	4100 stuks
Redactieleden	3
Taal	Nederlands
Opgericht	±1986
Genres	Nieuwsbericht: 26 Overig: 14 Achtergrondverhaal: 12 Recensie: 9 Commentaar: 6 Profiel of persoonsbeschrijving: 6 Analyse: 5 Opinieartikel: 1 Column: 1
Onderwerpen	Natuur- en leefomgeving: 23 Overig: 20 Evenementen agenda: 11 Verkeer: 9 Kwaliteit van zorg: 7 Amateursport: 3 Veiligheid: 3 Huisvesting: 2 Religieuze communicatie/religie: 1 Geschiedenis: 1
Aantal artikelen	80

Typering:

Polderpraat is de wijkkrant van Wijkvereniging Wijkraad Stevenshof en wordt naar schatting sinds 1986 elk kwartaal gepubliceerd. De krant is vanaf editie 141 terug te lezen op de website. De krant telt 16 pagina's per editie en heeft een oplage van 4.100 stuks, die huis-aan-huis wordt verspreid in de Stevenshof. De redactie bestaat uit twee redacteuren en een vormgever. Daarnaast leveren wijkraadsleden bijdragen in de krant vanuit hun eigen portefeuilles. Inhoudelijk ligt de nadruk op nieuwsberichten over natuur- en leefomgeving, verkeer, zorg en evenementen. De artikelen bevatten regelmatig verantwoording of een

oproep tot actie richting de gemeente. Verder bevat de krant achtergrondverhalen, profiel of persoonsbeschrijvingen, opinieartikelen en recensies van evenementen. De krant wordt volledig in het Nederlands uitgegeven.

Houtkwartier

Krant/nieuwsbrief	Nieuwsbrief
Online archief	https://houtkwartier.com/over/nieuwsbrieven/
Frequentie	In 2024 maar 2 keer uitgegeven (gemiddelde over afgelopen 3 jaar is wel 11 keer)
Omvang	Ongeveer 2 pagina's
Andere media	Website, X (niet meer actief)
Oplage	n.b.
Redactieleden	2
Taal	Nederlands
Opgericht	n.b.
Genres	Analyse: 7 Achtergrondverhaal: 2 Nieuwsbericht: 1
Onderwerpen	Natuur- en leefomgeving: 9 Verkeer: 1
Aantal artikelen	10

Typering:

De online nieuwsbrief van het Houtkwartier wordt gepubliceerd op de website van de wijkvereniging en is sinds 2014 terug te lezen. Wanneer de nieuwsbrief is gestart is onbekend. De nieuwsbrief kent geen vaste publicatiefrequentie: in 2024 verschenen slechts twee edities, terwijl dat er in eerdere jaren gemiddeld vijftien waren. De redactie bestaat uit twee personen. De oplage is onbekend. Inhoudelijk ligt de focus op informatieve artikelen over natuur- en leefomgeving, met af en toe aandacht voor verkeer. De genres variëren van analyses tot achtergrondverhalen en een enkel nieuwsbericht. De toon is vooral beschouwend en feitelijk.

De Mors

Krant/nieuwsbrief	Krant: "Morsetekens"
Online archief	https://www.morsetekens.nl/archief/
Frequentie	Vier keer per jaar
Omvang	+/- 28 pagina's
Andere media	Facebook, website, Instagram
Oplage	4000
Redactieleden	9
Taal	Nederlands
Opgericht	2014
Genres	Overig: 23 Nieuwsbericht: 15 Achtergrondverhaal: 15 Profiel of persoonsbeschrijving: 8 Interview: 4 Opinieartikel: 4 Column: 4
Onderwerpen	Overig: 14 Verkeer: 12 Evenementenagenda: 10 Natuur- en leefomgeving: 10 Kwaliteit van onderwijs: 6 Veiligheid: 4 Huisvesting: 3 Kwaliteit van zorg: 3 Geschiedenis: 1
Aantal artikelen	73

Typering:

De krant telt gemiddeld 28 pagina's per editie en wordt samengesteld door een redactie van negen vrijwilligers. Deze redactie bestaat uit verschillende functies, zoals een hoofdredacteur en vormgever, redacteurs, een webredacteur, een distributievoordrager en een puzzelredacteur. De redactieleden zijn afkomstig uit verschillende leeftijdsgroepen binnen de wijk. De krant is geschreven in het Nederlands. Morsetekens kent een gevarieerd aanbod aan journalistieke en informatieve genres. In de geanalyseerde edities zijn onder andere vijftien nieuwsberichten, vijftien achtergrondverhalen, vier interviews, vier opinieartikelen, vier columns en acht persoonsprofielen opgenomen. Daarnaast bevat de krant een groot aantal overige bijdragen (23), waaronder bijdragen over specifieke wijkinitiatieven of ingezonden stukken.

Wat betreft onderwerpen is er veel aandacht voor verkeer (12 vermeldingen), evenementen (10) en natuur en leefomgeving (10)

Transvaal

Krant/nieuwsbrief	Nieuwsbrief
Online archief	https://www.transvaalleiden.nl/transvaal-aangesloten/
Frequentie	Zes keer per jaar
Omvang	± 5–6 pagina's
Andere media	Website, Facebook
Oplage	n.b.
Redactieleden	3
Taal	Nederlands
Opgericht	2021
Genres	Nieuwsbericht: 11 Achtergrondverhaal: 9 Overig: 9 Interview: 2 Profiel of persoonsbeschrijving: 1
Onderwerpen	Overig: 8 Natuur- en leefomgeving: 8 Verkeer: 5 Huisvesting: 2 Evenementenagenda: 2 Geschiedenis: 2 Veiligheid: 2 Amateursport: 1 Topsport: 1 Economische situatie: 1
Aantal artikelen	32

Typering:

De Nieuwsbrief Transvaal is een wijkmedium dat sinds 2021 wordt uitgegeven voor de Leidse wijk Transvaal. De nieuwsbrief verschijnt zes keer per jaar en wordt digitaal gepubliceerd via de website van de wijkvereniging. De oplage is onbekend. Aanvullend wordt gebruik gemaakt van een website en Facebook voor wijkcommunicatie. Elke editie

omvat gemiddeld vijf tot zes pagina's. De redactie bestaat uit drie vrijwilligers: Peter Viering, Paul Kok en Annette Zwetsloot. De nieuwsbrief is geschreven in het Nederlands en richt zich op uiteenlopende onderwerpen die binnen de wijk spelen. In de geanalyseerde edities zijn elf nieuwsberichten opgenomen, evenals negen achtergrondverhalen en twee interviews. Daarnaast zijn er negen bijdragen die vallen onder de categorie 'overig'. Er zijn geen afzonderlijke bijdragen ondergebracht als profiel of persoonsbeschrijving. De inhoud bestrijkt een breed scala aan thema's, waaronder veel natuur- en leefomgeving (6 vermeldingen) en verkeer (5).

Bockhorst

Krant/nieuwsbrief	Nieuwsbrief
Online archief	https://www.bbbockhorst.nl/nieuwsbriefarchief/
Frequentie	Vier keer per jaar
Omvang	8-14 berichten
Andere media	Facebook, website, WhatsApp groepen
Oplage	173
Redactieleden	3
Taal	Nederlands
Opgericht	2008, sinds 2012 online
Genres	Nieuwsbericht: 5 Achtergrondverhaal: 3 Interview: 1 Profiel of persoonsbeschrijving: 1 Column: 1 Opinie: 1
Onderwerpen	Overig: 4 Evenementenagenda: 3 Huisvesting: 2 Geschiedenis: 1 Multiculturele samenleving: 1 Verkeer: 1
Aantal artikelen	12

Typering:

De Nieuwsbrief Bockhorst is een nieuwsbrief die sinds 2008 bestaat en sinds 2012 ook online wordt verspreid via de website van de wijkvereniging. De nieuwsbrief verschijnt vier keer per jaar en wordt digitaal verspreid onder 173 abonnees. Naast de nieuwsbrief maakt Bockhorst gebruik van aanvullende communicatiekanalen zoals een website, Facebookpagina en diverse WhatsAppgroepen. De nieuwsbrief bevat doorgaans tussen de acht en veertien berichten per editie. De redactie bestaat uit drie betrokken vrijwilligers: Albert schrijft doorgaans de inleiding, Petra verzorgt de fotografie, en Linda fungeert als redacteur en aankomend bestuurslid. De nieuwsbrief wordt geschreven in het Nederlands en behandelt een gevarieerd aanbod aan genres. In de afgelopen edities zijn onder andere vijf nieuwsberichten, drie achtergrondverhalen, één interview, één profiel, een column en een opiniebijdrage gepubliceerd. Wat betreft onderwerpen richt de nieuwsbrief zich voornamelijk op praktische en lokale thema's. Er is aandacht voor de evenementenagenda (drie vermeldingen), huisvesting (twee bijdragen), en daarnaast komen thema's als geschiedenis, verkeer en de multiculturele samenleving elk één keer aan bod. De nadruk ligt hierbij op directe relevantie voor bewoners van de wijk Bockhorst.

Bijlage 2: Lijst van geïnterviewden

Leiden-Zuid:

- Maaïke Botden (hoofdredacteur wijkkrant Professoren- en Burgemeesterswijk)
- Blide Duk (redacteur wijkkrant Professoren- en Burgemeesterswijk)
- Liesbeth Dijkdrent (eindredacteur wijkkrant en maker nieuwsbrief Roomburg en Meerburg)
- Mathilde Wijn (wijkregisseur Leiden-Zuid)
- Paul Duijvensz (mede-eindredacteur, Zuid-West 100)
- Vrouw Paul Duijvensz (vrijwilliger, actief betrokken in de wijk Zuid-West 100 en de wijkkrant Intermezzo)
- Karolien van Wijk (mede-eindredacteur, wijkkrant Tuinstad Staalwijk)
- Pieter Swager (eind- en hoofdredacteur, nieuwsbrief Tuinstad Staalwijk)

Leiden-West:

- Yvonne Nicasie (hoofdredacteur wijkkrant Morsetekens)
- Linda Bierman (redacteur Morsetekens & redacteur Nieuwsbrief Bockhorst)
- Ferry Veijgen (voorzitter wijkvereniging Bockhorst)
- Marloes de Klerk (wijkregisseur Leiden-West)
- Jacques van Hulsen (bestuurslid wijkvereniging Wijkraad Stevenshof, betrokken bij Polderpraat)

Leiden-Noord:

- Marjolein Pijnacker (wijkregisseur Leiden-Noord)
- Hansje Huson (redacteur Merenwijk Agenda)
- Marieke Holzapfel (redacteur Merenwijk Agenda)
- Cees Meijer (redacteur De Praatvogel)
- Joke Ouwehand (vormgever De Praatvogel)
- Truus de Haan (secretaris wijkvereniging Merenwijk)
- Nicole van der Linden (redactielid De Raadsheer)
- Anne Sanderink (redacteur De Raadsheer)

Leiden-Midden:

- René Verdel (wijkregisseur Leiden-Midden)
- Yvonne de Roo (redacteur Het Hoogste Woerd)
- Jan de Roo (vormgever Het Hoogste Woerd)
- Ad van der Steldt (voorzitter en maker Kijk op de Wijk)
- Sigrid Janssen (secretaris en maker Kijk op de Wijk)
- Marjolijn Pouw (eind- en hoofdredacteur Hart van de Stad-krant)
- Carla van der Poel (redacteur Hart van de Stad-krant)
- Noor Engbers (bestuurslid wijkvereniging Pancras-West, betrokken bij PANgeCRAS)

Gemeente Leiden:

- Abdelhaq Jermoumi (wethouder Kansengelijkheid, Jeugd en Onderwijs)
- Cora van der Elst (communicatieadviseur)
- Josine Spits (team Beleid Maatschappelijke Ontwikkeling)
- Hanz Zwart (teammanager Communicatie & Participatie)

- André Vanhaelen (bestuurscommunicatieadviseur)